

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28-10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934-1938.
Trib. Timișoara.
Redactor resp.: DR. VÁRNAY ELEMÉR

Háborus farsang

Farsang: 1940.

Báli tiszteletjegyeket, katonai behívókat hord szét a posta.

Kinek az egyiket, kinek a másikat.

Kinek mind a kettőt.

Fényes kirakatokban selymek és brokátok, tüllök és bársonyok pompáznak. Aranyosan csillogók, szivárványszínben játszó. A rózsaszín és égszínkék mosolyog ki a korzóra, ahol az utóbbi időben — világszerte — szürke, hétköznapi látványosság az állomás felé igyekvő, hátzszakos ember.

A vakító fehér kacérkodik az ünnepélyes, komoly feketével, akárcsak kint, a harctereken, a szikrázó hó a fekete földdel, a nótaszó a keményen koppanó bakkancsokkal és örökös ott settenkedő halálos árnyakkal.

Zord idők! Zord farsang!

Ez a farsang, szokatlan rövidege mellett is, groteszk látvány a világesemények fokozódó feszültségében. Egész néptömbök már régóta önkéntes bójtval: gazdasági megszorításokkal, hústalan napokkal, szokatlanul nagy köz-áldozatokkal igyekezzenek ellensúlyozni a háborús készütség óriási megterheléseit, — másutt viszont az élvezetvágy alig lanyhul, a szórakozási düh tombol és akadnak elegen, akik azon sopánkodnak: kár, hogy így rövid az idej farsang! Nem veszik észre a farsangtalanok millióit. Nekik mi sem természetesebb, mint hogy újságjaikban egymás mellé kerülnek a báli beszámolók és harctéri jelentések. Egymás után olvashatunk a palackok és — tarackok durrogásáról. Kivilágos virradatig tartó vigadásról és hajnali őrjátról. Tomboláról és bombáról, szépségkirálynőkről és — légi riadóról...

Gyóni Géza megrázó költeménye jut eszünkbe. „Csak egy éjszakára...”

Csak egy éjszakára küldenek el őket, amikor „a halálgép muzsikál felettünk” és „gyilkos ölmfecskek szanaszét röpködnek.” És „mikor úgy nyög a véres föld, mintha gyomrát vágnák;” s a „gránát-vulkán közepén úgy forog a férfi, mint a falevél...” Csak egy éjszakára!...

A költő: az emberiség lelkiismerete. Ez a lelkiismeret szólalt meg — kevésbé költői, de ép oly megindító formában, — a Vatikán-államban kiadott rendeletben is. „... A polgárok szigorú önfegyelmezésükkel külsőleg is juttassák kifejezésre, hogy a szenvedő keresztény testvérekkel egyek. Ez a tudat olyan életmódot parancsol, a mely tiltakozik minden kilengés ellen, ami a mai nehéz órák szellemével össze nem egyeztethető.”

Egy vers és egy rendelet. A társadalmi élet legköltőibb és legprózaibb megnyilatkozása: de egyazon lelkiismeret szava. Több szerénységet a vidámságban, több önfegyelmezést a szórakozásban!

Nem ítéli el, nem sújtja átokkal a szellemi felfrissülés, a lelki felszabadulás vágyát, csak a körülmények helyes megválogatására figyelmeztet, a közösségre emlékeztet, a nehéz órákhoz illő komolyságra int.

A lelki magasabbrendűség mértékét ajánlja az anyagért harcoló és bomló világ figyelmébe. A súlyos idők elviseléséhez erő kell.

Erő, amelyet fogyaszt, sorvaszt mindenemű tombolás.

Erő kell a fiatalságnak, hogy képes legyen fegyelmezni magát egy olyan korban, amikor fegyelmezetlennek lenni divat, — sőt: az önállóság jele!

Erő kell, romlatlan és töretlen erő, az előtte álló, reá váró feladatok megoldásához. Mert feladatok várnak reá, nemcsak az egyéni hivatás-

Németország tájékoztatta Mussolinit terveiről

Belgiumon és Dánián keresztül fenyegetik Angliát

Párisból jelentik: A Petit Parisien berlini értesítésre való hivatkozással jelenti, hogy Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter és Hess, a vezér helyettese január 16-án Mussolinhez címzett emlékiratot terjesztett Hitler elé. Ebben a német birodalmi kormány feltárja az olasz kormányának háborús terveit és

állást foglal a háború végén felmerülő különböző nemzetközi kérdésekben. Az emlékirat biztosítja Olaszországot, hogy Németország mindvégig lojális szövetséges marad. Németország tekintetbe veszi az olasz érdekeket és

biztosítékul szolgál arra az esetre, ha a Szovjetnek szándékában állna megsérteni az olasz érdekszférát.

Cserében azonban Berlin annak szükségességét hangsúlyozza, hogy

Angliát Németország Hollandia és Dánia irányában kívánja megbénítani

és egyúttal azt a reményét fejezi ki, hogy ez a terv nem fog ellenállásra találni Mussolini miniszterelnök részéről. Az emlékiratot január 17-én küldték el Rómába.

Hollandia átadja hajóhada egy részét Belgiumnak

Brüsszelből jelentik: Az itteni Soir azt írja, hogy Belgium hajóhada nem elég az ország partvidékének teljes megvédésére. Ezért a holland kormány kijelentette, hogy kész hajóhadának egy részét Belgium rendelkezésére bocsátani. A holland sajtóiroda megállapítja, hogy jöllehet tárgyalások folynak Hollandia és Belgium között az együttműködésről, a brüsszeli jelentést azonban nem lehet e téren helytállónak tekinteni.

Hitler kedden beszélni fog

Berlinből jelentik: Hivatalos közlés szerint január harmincadikán, a szokottnál szűkebb keretek között fogják megünnepelni a nemzeti szocializmus uralomra jutásának évfordulóját. Hivatalosan jelentik továbbá, hogy Hitler birodalmi vezér holnap, kedden, nagyobb beszédet mond.

WEYGAND TÖRÖK TISZTEKEL BEJÁRTA A KÖZELKELETI VÉDELMI VONALAT

Berlinből jelentik: (Dunaposta.) A Lokalanzeiger hétfői kiadása a közelkeleti angol, francia tervekkel kapcsolatban összehasonlítást tesz Lengyelország és Törökország sorsa között. Törökország — írja a lap — még kevésbé alkalmas a neki szánt feladatra, mint Lengyelország volt. Törökország még a közelkeleti angol-francia hadsereg segítségével sem jelent komoly katonai erőt. Franciaország és Nagybritannia számára ez nem is fontos, mert ezek csak alkal-

mat akarnak találni arra, hogy a Fekete-tenger és Törökország felől támadást intézzenek az orosz ipari vidékek ellen. Ami annak idején Lengyelországgal történt, ugyanaz vár Törökországra is.

Ankarából jelentik: (Radiopress.) Weygand tábornok több magasrangú török katonatiszt kíséretében szemléuttra indult Keletanatoliába. Először Erzerum környékét látogatja meg, majd onnan Sírba utazik.

NÉMET SAJTÓTÁMADÁS CHURCHILL ELLEN

Berlinből jelentik: Német hivatalos jelentés szerint az a rendszeres rágalomhadjárata, amelyet Anglia indított Németország ellen és amelynek fő-tárgyát a protektorátus és a volt Lengyelország területén levő állítólagos nyomoruságos élet képezi, Churchill szombati beszédében érte el csúcspontját. Német hivatalos körök meg vannak győződve róla,

ban, az elhelyezkedés kálváriautján, a családalapításban és családfenntartásban, de a nemzet és társadalom újjáépítésében is. Erő kell ahhoz, hogy valaki koplalni tudjon a jövő érdekében. Mert tévedés azt hinni, hogy később ideálisabb, lelkesebb, erősebb és tettekésebb lesz, mint — tegyük fel, — tomboló ifjúsága éveiben. Nem! A komoly, felelős élet iskolája a — komolyan gondolkodó, felelős fiatalság.

Az ifjúságot — írja egyik kiváló nevelőnk, — ne biztassuk, hogy tomboljon, hanem mondjuk meg neki, hogy játsszék, szórakozzék, örüljön, kacagjon minél természetesebben, minél ár-

tatlanabban és minél olcsóbban, de az életet vegye nagyon komolyan s jegyezze meg magának, hogy a komolyan és lelkiismeretesen vett életre az előkészületnek is komolynak kell lennie és lelkiismeretesnek.

Még farsangban is.

Kell mosoly, melegség a fagyoskodó világban. Az élet kibírhatóságának titka: kilépni néha a hétköznapiokból. De nem a hétköznapiok rovására! Az ünnep, a tisztességes szórakozás erőt gyűjtés, felhangolódás legyen a további munkára. A nehéz napok, zord idők átvészélése.

(K. K.)

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BONT?

hogy ez az izgatás olyan mértékben növekedik, a milyen mértékben Anglia kilátástalannak látja a német birodalom ellen vívott küzdelemnek a kimeneteletét. Az ellenfélnek a rágalmozása és a megbeszélés az az eszköz, amelyet Anglia rendszeresen alkalmazott a spanyolok, a hollandok, a franciák és az amerikaiak elleni háborúiban. (Rador.)

LÉGITAMADÁS AZ ANGOL PARTOK ELLEN

Londonból jelentik: (Radiopress.) Az angol tengernagy hivatal közli, hogy hétfőn reggel 9 órakor Anglia északkeleti partjain ellenséges bombavetőrepülők tüntek fel. Több körzetben légiriadót rendeltek el, majd felszálltak az angol vadászgépek és a léghárító útegek működésbe kezdtek. Egyetlen gépnek sem sikerült a partvonalon belül jutni. Yorkshire közelében a tengerpartoknál szintén láttak ellenséges repülőket és messziről robbanásokat is hallottak. Hétfőn délelőtt az északkeleti angol tengerpartok közelében felrobbant egy akna. A robbanás olyan erős volt, hogy a tengerparton levő házak ablakait betörte. Később egy másik úszóakna is felrobbant.

Erős támadást kezdték az oroszok

Helsinkiből jelentik: A DNB az orosz—finn hadszíntérről kapott értesülések alapján közli, hogy az oroszok a teljesen befagyott Ladoga tótól északra hatalmas arányú támadásba kezdtek. A szovjet tüzérség megsemmisítő tüzérségi tűz alá vette a finn állásokat, ugyanakkor az orosz repülők sorozatos támadásokkal igyekeznek megakadályozni a finn csapatmozdulatokat. Loimola és Kiteles között az oroszok több hadosztály dobtak harcra és végső céljuk az, hogy utat törjenek maguknak a Mannerheim védelmi vonalak mögé.

DANIÁBAN TELEPÍTIK LE A FINN NŐKET

Helsinkiből jelentik: (Radiopress.) A finn népjóléti miniszter és Koppenhága főpolgármestere befejezték megbeszélésüket

NATHA
HÜLÉS • GRIPPA

ANTINEURALGIC

IJAWOL

DOBOZ 3
TABLETTAVAL

KIKÖTŐBE FUTOTT A CITY OF FLYNT

Baltimoreból jelentik: (Dunaposta.) A City of Flynt gőzös hosszú és kalandos ut után tegnap befutott a baltimorei kikötőbe.

a finn menekült nők Dániában való elhelyezése ügyében.

Azokat a finn nőket, akiknek Norvégiában és Svédországban már nem jutott hely, Dániában fogják elhelyezni. Az eddigi megbeszélések alapján 5000 dán polgár hajlandó helyet adni a menekült finn nők számára.

VASÁRNAP ISMÉT BOMBÁZTAK A FINN VÁROSOKAT

Helsinkiből jelentik: Vasárnap két nagyobb szovjet repülőraj áthaladt Finnország déli területei felett és több kis várost bombázott. Bombatámadás érte Archijervi várost is. A támadások azonban nem okoztak jelentékenyebb károkat. A vasárnapi bombatámadások során egy polgári személy meghalt.

Értekezletet tartottak Budapesten a japán diplomaták

Budapestről jelentik: (Dunaposta.) A délkelet-európai japán diplomaták itteni értekezlete, amely három napon át tartott, tegnap este véget ért. Az utolsó tanácskozás vasárnap délelőtt tíz órakor kezdődött és délután 5 órakor fejeződött be. A megbeszélésekről semmiféle közlelbi felvilágosítást nem lehetett szerezni. A Budapestre érkezett japán követek közül hárman, fontos küldetéssel az értekezlet határozata értelmében Bucurestibe utaztak és csak a szófiai japán követ tért vissza állomáshelyére.

Csáky gróf magyar külügyminiszter kedden beszél

Rómából jelentik: (Radiopress.) A Resto del Carlino című lap budapesti tudósítója ismerteti Teleki Pál gróf magyar miniszterelnöknek a Newyork Times külön tudósítója előtt tett kijelentéseit, majd kiemeli a lap, hogy Csáky gróf magyar külügyminiszter kedden mondja el nagy érdeklődéssel várt beszámolóját a velencei megbeszélésekről.

A kormány győzött a bolgár választásokon

Szófiából jelentik: A vasárnapi bulgáriai választások kimenetelét tekintettel Bulgária balkáni helyzetére, nagy érdeklődéssel várták. A választások eredménye a király és a kormány által képviselt politika nagy sikerét jelenti. Ez a politikai mindig

a legszigorúbb semlegességet tartotta szem előtt és mindenféle tömbön kívül maradván kívánja biztosítani az ország függetlenségét.

Corso mozi

még néhány napig.

Kentucky

a szenvedélyek városa

melynek főszerepeit a gyönyörű sztár

LORETTA YOUNG

és a nők kedvence

RICHARD GREENE

játsszák.

PARAMOUNT-HIRADÓ BEMUTATÓJA

Csáky gróf magyar külügyminiszter találkozása Ciano gróffal Velencében

Törökország képviseli Bulgária érdekeit a balkáni konferencián

Szófiában nem várnak szenzációt, csak a helyzet tisztázódását

Belgrádból jelentik: (Radiopress.) A jugoszláv fővárosban ma megjelent félhivatalos közlemény szerint a Balkán-értekezlet meg fogja vizsgálni a Balkánnal kapcsolatos valamennyi politikai, katonai és gazdasági kérdéseket. A közlemény újból hangsúlyozza a Balkán-szövetség szilárd akaratát, hogy a balkáni államokat távolítsa a háborútól és megvédje azok semlegességét. A közlemény szerint Jugoszláviát megelégedéssel tölti el az a politika, a melyet Magyarország, Olaszország és Bulgária a balkáni béke érdekében kifejtettek.

A bolgár fővárosban nagy érdeklődéssel fogadták azt a hírt, hogy Saracioglu török külügyminiszter Belgrádba utaztatában Szófiába látogat és ott tanácskozni fog Kiosseivanov miniszterelnökkel. Hangoztatják bolgár politikai körökben, hogy Szófia nem küld megfigyelőt a belgrádi konferenciára, de remélik, hogy a belgrádi tanácskozások során a török kiküldöttek támogatni fogják a bolgár álláspontot.

Szófiában nem várnak fontosabb határozatokat a Balkán-szövetség konferenciájától, de remélik, hogy a balkáni államok helyzete mégis tisztázódni fog.

Rómából jelentik: (Radiopress.) A Stefani iroda belgrádi tudósítója úgy értesül, hogy a jugoszláv külügyminiszter a Balkán-értekezlet tanácskozásai során ki fogja jelenteni, hogy

Jugoszlávia ki akarja szélesíteni együttműködését Magyarországgal

és rá fog mutatni az Olaszország részvételével történő együttműködés fontosságára. Úgy tudják, hogy hasonlóan fog nyilatkozni Saracioglu török külügyminiszter is. A Stefani ügynökség tudósítója felveti a kérdést, hogyan válaszolnak majd a szövetség többi tagjai. Optimista felfogás szerint nem mondanak majd nemet és ezzel megteremtik esetleg a velencei terv alkalmazásának előfeltételeit.

Vonatösszeütközés következtében megsebesült a jugoszláv miniszterelnök és a pénzügyminiszter

Belgrádból jelentik: Az a különvonat, amelyen Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök és a kormány több tagja Zágrábról visszautazott Belgrádba, Numa nevű állomáson

összeütközött egy tehervonattal. Az összeütközés következtében a jugoszláv miniszterelnök és Suttel miniszter az üvegszilánkoktól könnyebben megsebesült.

Cvetkovics miniszterelnök és Suttel pénzügyminiszter a vasárnapot a béli uradalomban töltötték és onnan különvonaton utaztak vasárnap este haza Belgrádba. Kraljevics közelében levő Numa állomáson

a különvonat nekifutott egy ottan veszteglő tehervonat 16 kocsijának.

Szerencse, hogy a különvonat nem ment teljes sebességgel és így az összeütközés sem volt olyan erős. Az összeütközés nagyon könnyen még súlyosabb kimenetelűvé vált volna és csak a mozdonyvezető lélekjelenlétének köszönhető, hogy ez elkerülhető volt. A miniszterelnök és a pénzügyminiszter így is megsérültek.

A pénzügyminiszter a vállán kapott súlyosabb sebesülést, míg Cvetkovics miniszterelnök csak két kisebb karcot szenvedett.

A pálya megtisztítása után mindketten tovább folytatták útjukat Belgrád felé, ahova a hajnali órákban érkeztek meg.

Ujabb japán tiltakozás Londonban

Tokióból jelentik: (Dunaposta.) Az Asama Maru ügyében tett japán tiltakozásra adott angol válasz nem elégíti ki a tokiói kormányt. Az angol válasz kizárólag a nemzetközi jog szempontjából vizsgálja meg az esetet és figyelmen kívül hagyja a tiltakozás legfontosabb részét, amely az angol cirkáló tulkapásaira vonatkozik.

A japán külügyminisztérium ezért újabb tiltakozást jelent be Londonban és megismétli követelését, hogy a hajón letartóztatott németeket adják ki.

KOPROL

A LEGJOBB CSOKOLÁDÉ-HASHAJTO

Egy hét alatt hatezer bombát dobtak az oroszok Finnországra

Észtországból indulnak a szovjet gépek. Egy finn város, amely felett állandóan ellenséges gépek repülnek. Helyszíni riport az orosz–finn harctérről

Helsinkiből írják: Ujságírókörökét élénken foglalkoztatja a kérdés, hogy az észtországi repülőtámaszpontok túlzott igénybevételével nem sérti-e a Szovjetunió Észtországgal kötött szerződését. Körülbelül két héttel ezelőtt megkezdte a Szovjet az Észtországban kapott repülőtámaszpontjainak igénybevételét Finnország ellen. Azóta többször előfordult, hogy

egyszerre 3–400 orosz gép támadta meg Finnország különböző pontjait.

AZ ÉSZT-OROSZ LÉGI EGYZEMÉNY

Azelőtt az oroszok Baltisportból csak kisebb légierejével hajtottak végre támadásokat. Az első repülőgép-szállítmány még a múlt és november 19-én érkezett Baltisportba 19 hidroplán. A 19 hidroplánból már csak egy van épségben. Tizenhatot közülük a megérkezésük utáni napon sziklához vert a vihar, a megmaradt háromból pedig kettőt lelőttek a finnek. Az Észtországgal kötött szerződés értelmében a Szovjetnek joga van két évre ideiglenes repülőteret építeni Tallintól körülbelül 50–60 kilométerre Kuusikko és Rapla területén, valamint Hapsala város közelében. Állandó repülőter építésére kaptak jogot az oroszok tiz évre Saarenmaaban, Hiidenmaaban, Baltisportban, Saarenmaa fővárosában, Kuessariban, valamint Hapsalában. Korábban is volt két kisebb észti repülőter, ezek azonban terjedelmük nélkül fogva nem feleltek meg az oroszoknak a szerződés értelmében elhelyezhető repülőtered, vagyis 81 repülőgép részére.

80–120 KILOMÉTER

A finn-orosz háború első felében az oroszok nem is használhatták fel az észtországi bázisokat támadásra Finnország ellen. A kuusikkoi repülőter építése már novemberben megkezdődött, a talajt előkészítették, de még túlságosan nedves volt a föld. December közepén, amikor a nagy hideg beálltával a föld kökeményre fagyott, előrehaladtak a munkálatok.

A Szovjet fő repülőtámaszpontja most Észtországban Kuusikko,

ezenkívül repülőterek vannak Baltisport közelében Kloogán, Hapsala közelében Uuamisson és Saarenmaan és Hiidenmaan. Az utolsó napokban a Dél-Finnország elleni légitámadásokhoz a Kuusikko és a Klooga repülőterekről szálltak fel a gépek. Az Észtországból jövő gépek főleg Helsinki, Hanko és Turku, valamint más városok közvetlen környéke ellen intéznek támadást. Minthogy az észtországi repülőtámaszpontoktól a finn partokig összesen 80–120 kilométer a távolság,

kiseb légi haderő többször is megteheti naponta az utat.

Egy, Turkuban leszállásra kényszerített szovjet pilóta elmondotta, hogy felszálláskor lezárt borítékban kapják meg, hova kell visszatérniük. Lehetőség szerint

az egyes városok fölé mindig ugyanazokat a pilótákat küldik

Ugyanez a pilóta elmondotta még azt is, hogy ő eddig csak Turku felett volt. Valahányszor bombázták a várost,

néhány óra múlva visszatértek megtekinteni az eredményeket és fényképeket készíteni.

— December elején meg lehetett állapítani — mondotta észti informátorom. — hogy az oroszok az ország belsejében kapott légi támaszpontokat is igénybe akarják venni.

Hatalmas benzin- és bombaszállítmányok érkeztek

és más anyagok, amik a hadirepüléshez szükségesek. Különösen sok anyagai szállítottak Baltisportba, ami még most is a szabad ég alatt hever. Baltisportból azután teherautóval szállították az érkezett hadianyagokat a többi repülőterre.

Informátorom szerint körülbelül 1000 teherautó áll az észtországi szovjet légi haderő rendelkezésére. Aki a felvilágosításokat adta, ismert nevű szakember a repülés terén.

TURKU ÉLETE ÁLLANDÓ LÉGI RIADÓBAN

— Említettem, hogy az észtországi repülőbázisokról főleg Finnország parti városait támadják az oroszok, ezek közül legtöbbször a Boteni-öbölnél, az Aaland-szigetekkel és Stockholmmal szemben fekvő Turkut.

Alig múlt el nap a háború kitörése óta, hogy a városban ne lett volna légiriadó, de rendszerint naponta háromszor is felbödülnek a szirénák. A légiriádók átlagban három-hét óra hosszat tartanak és a város élete is ehhez igazodik. Az emberek korán kelnek, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy ha derült az idő, akkor már a kora reggeli órákban megjelennek az orosz repülőgépek.

Reggel félnyolc óra tájban szinte az egész városi lakosság levonul a földalatti búvóhelyekre,

ugy, hogy a legtöbb riadó már ott éri az embereket. A földalatti fedezékekből nem is jönnek elő, csak amikor már sötétedni kezd és kevesebb a valószínűség a légi támadásra. Jellemző, hogy az üzletek is csak az esti órákban nyitnak ki és éjszaka árusítanak.

A városparancsnok felhívta a lakosságot, hogy ha nincs riadó, akkor se tartózkodjék az utcán és a tapasztalat bebizonyította, hogy ez igen célszerű. Előfordult többször, hogy az egyik légitámadás végét jelző szirénabugás még el sem

Amerikai benzinnel fűtik az orosz bombázó gépeket

Nagy meglepetést és mélyes felháborodást váltott ki Helsinkiben a Stockholms Tidningen washingtoni jelentése, amelyből kiténik, hogy

Amerika a finn polgári lakosságot bombázó szovjet repülőgépeknek benzint szállít, sőt megállapították, hogy a benzinszállítmányok a háború kitörése óta fokozatosan emelkedtek. A jelentés szerint, amíg Németország egy litert sem kapott közvetlenül Amerikától, addig

a Szovjetunióba az utóbbi hónapokban 1,300.000 hordó benzin érkezett az Egyesült Államokból.

A Newyork Herald Tribune hevesen támadja Rooseveltnél és a kongresszust túlzott elővigyázatosságáért, ami odavezetett, hogy az egész amerikai népek szegyenkezve kell látni, hogy a hős finn nép egyedül kénytelen küzdeni a nyugati kultúráért. A kis államok, — mint Svédország és Norvégia — amelyeket közvetlenül fenyeget az orosz veszély, bátorságot mutatnak, míg Amerika a saját árnyékától is fél — írja a lap.

AMERIKA ÓVATOSSÁGA ÉS SEGÍTSÉGE

Walter Littmann ugyanezzel az érveléssel és egyidejűleg kiemeli, hogy egy Finnországnak nyújtandó amerikai kölcsön egyáltalán nem növeli a veszélyt, hogy Amerika is belekerül a háborúba.

Oroszország nincs abban a helyzetben, hogy katonai lépést tehessen az Egyesült Államok ellen, ha azonban Finnország nem kap sürgősen segít-

hangzott, ismét motorzúgás hallatszott és a következő pillanatban bombák robbantak

A ledobott robbanó bombák tulnyomórésze 250–300 kilogramm súlyu.

Azt lehet mondani, hogy Turkuban szakadatlanul légiriadó van, amit csak kisebb tízperce — félórás szünetek törnek meg. Csak a lakosság végtelen fegyelmezettségének köszönhető, hogy emberéletben ezideig nem esett nagyobb kár.

A Turkuból érkező leírások mind igen keveset mondanak ahhoz, hogy fogalmat alkothassunk magunknak arról a borzalmas pusztításról és rombolásról, amit az orosz repülőgépek eddig ott végeztek. A tiszta, derűs kikötővárosra, — „Nyugat kapujára”, ahogyan nevezik — ma nem lehet ráismerni. A légitámadások főleg a kikötőnegyed ellen irányulnak és ez a kikötőnegyeden meg is látszik.

Nincs egy ép lakóháza sem. Rom és rom mindenütt.

De hasonló a kép a város belsejében, csak ott a romlás nem olyan koncentrált. Nincs olyan része a városnak, amelyet megkíméltek volna a repülőgépek, ami könnyen elképzelhető, ha meggondoljuk, hogy volt rá eset, hogy

Turku felett több, mint 50 repülőgép keringett és dobta a bombákat.

TÜZVÉSZEK MINDENFELE

Turkuban, mint általában sok helyen Finnországban, igen sok faház van és az oroszok ezzel nagyon is tisztában vannak. Sehol annyi gyújtó bomba nem esett, mint ott és sehol annyi tűzvész. A lakosság mégsem hagyta el teljesen a várost és az emberek olyan hideglvérien, nyugalommal és fegyelmezetten fogadják a naponta többször rájuk zúduló támadásokat, hogy a hatóságoknak még a kényszerkiürítést se kellett elrendelniük.

Finnországban eddig

több, mint száz várost és községet bombáztak az orosz repülőgépek.

Csak az elmúlt héten több, mint negyven helységet ért bombatámadás, közülük többet nyolc-tízet is meglátogattak a repülőgépek. A múlt hét halálos áldozatainak száma a légitámadások következtében finn részről 18. Ezzel szemben a finnek lelőttek 36 repülőgépet, összesen 108 repülővel.

Más szóval ez annyit jelent, hogy minden finn halálos áldozatért két repülőgéppel és hat repülővel fizettek az oroszok. A multheti légitámadások során

több, mint hatezer bombát dobtak le

Finnország nyílt városaira és községeire a szovjet repülőgépek.

seget, fennáll az a kockázat, hogy a skandináv államokat belerántják a háborúba és azok a nyugati hatalmak és ellenfeleik kettős tüze közé kerülnek. Finnország most még talán útját állhatja a Szovjetnek, de ha az oroszoknak sikerül Skandináviáig nyomulniuk, senki sem menti meg ezeket a magasabb civilizált államokat a bolsevizálódástól.

A „Daily News” ezzel szemben elővigyázatosságot tanácsol a Finnországnak nyújtandó segítség kérdésében. Utal arra, hogy a szenátorok közül kilenc Rooseveltnél javaslatát mellett, hét pedig ellene volt. A többi 32 szenátor állásfoglalása még bizonytalan.

Mint ismeretes, a túlzott elővigyázatosságot Garner alelnök képviseli, aki felteszi, hogy most, amikor a szükségsegély büdzséje alább szállott, belpolitikai okokból is veszélyes lehet Finnországnak segítséget nyújtani.

Az amerikai mozik a múlt héten bemutatták a finnországi háborúról készült filmeket és a jelek szerint ezek erősen növelik a lakosság rokonszenvét a finn nép és ügye iránt. Ezenkívül Finnország javára 150 amerikai művész kiállítását rendezett. Február 7-ike Finnország napja lesz és 48 amerikai műnkésgyesület felszólította 50.000 tagját, hogy a Finnország megsegítésére irányuló akcióban vegyenek részt.

Nyiregyházi Tivadar

A magyar egység újabb megnyilatkozása...

Nagy lelkesedés mellett megalakult a Romániai Magyar Iparos Egylet

Bánffy Miklós, Szász Pál és Teleki Ádám nagy beszédekben mutattak rá a közös magyar építőmunka nagy eredményére. Nincsenek válaszlalak az egyes társadalmi osztályok között

Vasárnap délelőtt Kolozsvárott a romániai magyar iparos társadalom egyöntetű akaratának kifejezésésképpen megalakult az Országos Magyar Iparos Egyesület. Ezzel a ténnyel a Romániai Magyar Népközösség társadalomszervező munkája, — mondhatni döntő jelentőségű határhöz érkezett. Az erdélyi városok legerősebb magyar rétege fogott össze, hogy a jövőben egységesen és öntudatosan végezze békés, jövőépítő munkáját. A szervezés központi felelősségteljes és fáradságos munkáját gróf Teleki Ádám országgyűlési képviselő vette kezébe, akít a magyar iparostársadalom legkiválóbb vezető férfiái támogattak munkájában. Az október 22-iki előértekezlet résztvevőinek felhívása az idők és a feladatokhoz illően mély benyomást keltett s a magyar iparosság világosan láthatta, hogy nem személyi, hanem a legtisztább és legönzetlenebb magyar ügy szolgálatáról van szó. Az alakuló közgyűlés előértekezlete szombaton délután zajlott le. Az alapszabály-előkészítő bizottság tartott ülést, mely végső álláspontját a különböző vidékek magyar iparosvezetőinek komoly és lelkiismeretes hozzászólásai figyelembevételével alakította ki. Az alakuló közgyűlés vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődött a Katolikus Kör Farkas-uccá 7. szám alatti helyiségében, amelyet zsúfolásig

megtöltött a többszáz, minden magyarlakta vidékről, minden szakmai ág képviselőjében megjelent iparos vezető. Megható volt, hogy messzi vidékekről indultak el a hosszú útra, időt és költséget nem kímélve, csak hogy bizonyosságot tehesenek a magyar iparosság együtvértartozása és élni akarása mellett. Nyugodtan állíthatjuk tehát, hogy a hatalmas méretű, impozáns alakuló közgyűlésen

Románia egész magyar iparostársadalma képviseltette magát.

A Népközösség részéről gróf Bánffy Miklós elnök, Szász Pál dr., a Gazdasági Szakosztály vezetője, Teleki Ádám gróf, az iparosügyek központi vezetője és a szervezés irányítója, Grois László dr. központi igazgató, Albrecht Dezső, a Társadalmi Szakosztály előadója, Demeter Béla sajtóelőadó, a Gazdasági Szakosztály titkára, Veress Endre dr., az Iparos Alosztály titkára, továbbá Tompa Lajos, Bartha Ignác dr., Soós István dr., Péter János és Orosz Károly országgyűlési képviselők.

Erdély és Bánság minden magyarlakta helysége képviselőjében többszázán jelentek meg iparosok. Temesvárt Kócsi Rudolf, Friedlein Pál, Cziffra Imre, Szántó László, Peacsevics János, Rohmi Kálmán, ifj. Szappanyos Gyula, Dóczy Árpád képviselték.

Bánffy Miklós népközösségi elnök megnyitó beszéde

Bánffy Miklós, a Népközösség elnöke, együtt érkezik dr. Szász Pállal, a Gazdasági Szakosztály vezetőjével, akiket a gyűlés résztvevői hosszantartó lelkes ünneplésben részesítenek. Az elnöki emelvényen Bánffy Miklós, Szász Pál dr. és Teleki Ádám foglalnak helyet. A közgyűlés közönsége felállva helyéről, lelkes felkiáltásokkal üdvözölte a bevonuló magyar népközösségi vezetőket. Bánffy Miklós elnök ezután a következőkben nyitotta meg az ország magyar iparostársadalmának történelmi jelentőségű gyűlését: — Tisztelt Uraim, magyar iparos testvéreim! Én csak azért jöttem el és nincs is más szerepem itt, minthogy Önöket szívből üdvözöljem Kolozsvár városában. Először azért, mert itt születtem, valóban kolozsvári vagyok és az vagyok azért is, mert az életem legnagyobb részét itt töltöttem, mindenféle-fajta munkával szolgálva a magyar ügyet, ott és olyan minőségben, ahol és amint csak szüksége mutatkozott. Ma azon a jogcímen is külön, hogy a Magyar Népközösség élén állok és ebben a munkakörben dolgozom,

megtalálva azt az egységet, amelyre nekünk, romániai magyaroknak annyira szükségünk van.

Ennek az egységnek és összetartásnak a tényleges bizonyossága kell legyen az, hogy itt mindnyájan, összegyűltünk és egyek vagyunk. Nem is kérem Önöket másra akkor, amidőn teljes magyar szíveimből üdvözölöm mindnyájukat, mint arra, gondoljanak rá, hogy minden cselekvésünkben az legyen a fő, a legfőbb érdek és a legfőbb szempont, hogy

mi itt valamennyien testvérek vagyunk és bármiként is cselekszünk, bármiként is dolgozunk, mindig a testvériség érzete kell áthassa minden akaratunkat és elhatározásunkat. Ebben a nehéz, nagyon komoly és nagyon mélyen átértett, mély felelősséggel terhelt időben intézem Önökhöz ezeket a szavakat és talán nem is kell mondanom, hogy milyen szívesen, milyen örömmel jöttem ide, mindnyájukat üdvözölni. Kérem, hogy ezen összejöveteleink a magyar testvériség bizonyágtétele és újabb őszinte megnyilatkozása legyen.

NINCS KÜLÖNBÉG A TÁRSADALMI RÉTEGEK KÖZÖTT

Bánffy Miklós elnök szavait a hallgatóság kitörő tetszésnyilvánítással fogadta, majd általános figyelem közepette emelkedett szólásra Szász Pál dr., a Gazdasági Szakosztály vezetője, aki a következőket mondotta:

— Kedves, szeretett magyar iparos testvéreim! Csaknem négy esztendeje vártam már ezt a napot, amikor megérhettem, hogy az erdélyi

mennyien úgy a magunk, mint a jövő nemzedékeinek érdekében. Együtt kell dolgozunk a gyermekeinkért, akiknek ugyanitt kell élniök ezen a földön, ahol apáik éltek. Nekünk küzdünk kell kultúránkért, nyelvünkért, ragaszkodunk kell népi szokásainkhoz, ezek megtartásához és fejlesztéséhez. Fejlesztünk kell apáinktól tanult iparunkat is, melyet csorbítottanul kell tovább adnunk gyermekeinknek, hogy azok folytathassák. Együvé tartozunk és egymásra utaltságunk felismerése ma már történelmi kötelezettség.

MINDENKINEK MAGYAR ÜGYET KELL SZOLGÁLNIA

— Ennek a kötelességnek tudatában kell segítse és támogassa Erdély magyarsága is a magyar iparostársadalmat. A magyar iparos joggal elvárhatja, hogy minden öntudatos erdélyi magyar támogassa őt nehéz munkájában. Am ugyanakkor nekünk is gondot kell fordítanunk az új magyar iparostársadalom nevelésére. Ennek eredményességéhez viszont szükség van az erdélyi magyar intellektuális társadalom támogatására, mert csak így mondhatjuk egymásnak jogosan és tiszta szívből, anélkül, hogy csupán üres szó maradjon, hogy „magyar testvér.” A munkát vállalni kell és amit megtehetünk, azt tegyük meg valamennyien, egymásért. Ha ez az egység itt most az erdélyi magyar iparostársadalomban megszületik, mi magunk is, akik a magyar gazdasági érdekek szolgálatában állunk, sokkal nagyobb eredménnyel és sokkal nagyobb súllyal tudunk eljárni illetékes helyeken, ha az erdélyi magyar iparosság érdekeiről van szó. Ezért érzem ennek az óráknak történelmi súlyát és ezért kívánom szíves figyelmükbe ajánlani, hogy most, amikor vezetőket választanak, úgy válasszák meg őket, hogy

ezek a férfiak mindegyike egyformán legyen tudatában annak, hogy magyar ügyet kell szolgálnia,

magyar iparostestvéreikért kell vállalnia a felelősséget, a vádakat is és a mindenkori küzdelmet. Én eddig is mindenkor hangoztattam magyar gazdátársaim között járva, hogy haladjanak együtt a magyar iparossággal: ezután is csak erre fogom kérni őket, sőt külön is hangsúlyozni fogom, hogy gazdasági életünknek ez a két testvérágzata mennyire szükséges, hogy valóban testvéreként összefogva haladjon előre a jövőben a maga útján. Adja Isten, hogy dús lombot hajtson és gyümölcsöt teremjen az a gyökér, amelyet ma elültetünk.

TELEKI ÁDÁM BESZÉDE

Szász Pál dr. szavait őszinte éljenzés között fejezte be. Ezután általános és fokozott figyelem megnyilatkozása közepette emelkedett szólásra az új országos magyar iparostömörülést tulajdonképpen lelke és életrehívója, Teleki Ádám, hogy megtartsa részletes beszámolóját. Kitörő taps fogadta, amint az elnöki emelvényen, felemelkedve helyéről, megkezdte beszédét.

— Magyar testvéri szeretettel köszöntöm az ország magyar iparos társadalmának ezt az impozáns parlamentjét, — kezdte beszámolóját Teleki Ádám. — Megilletődve állok itt Önök előtt, mert huszonegy esztendő óta nem nyilatkoztam

SCALA MOZI

szenzációs filmjének premierje csütörtökön

Angol-francia szövetség

FŐSZEREPLŐK:

VII. EDWARD	VICTOR FRANCOEN
Viktória királynő	GABY MORLAY
Alexandra királynő	Arletta Marchal
Joé CHAMBERLAIN	Jean Dyd
LOUBET köztársasági elnök	Jean Perier
CLEMENCEAU	Jaques Baumer
Lord Balfour	André Roane
Lord Kitchener	Jean Galland
Oroszország követe	Aimé Clariond
Roussel kapitány	PIERRE RICHARD WILLM

André Maurois regénye után, Marcel L'Herbier rendezésében!

Kedvezményes- és szabadjegyek érvénytelenek! Egész nap jegyelővétel!

Kedden, szerdán utoljára gyönyörködhetik a legszebb és legcsodásabb

ROBERT TAYLOR és HEDY LAMARR-filmben

A TRÓPUSI MÁMOR

meg ilyen hatalmas egységgel az erdélyi magyar iparosság életakarata, mint a mai napon. Történelmi pillanat ez és amidőn ezt megállapítom, engedjék meg nekem, hogy pár rövid szóban ismertethessem azt a hosszú utat és azt a széleskörű munkát, amellyel a mai eredményteljes napig eljutottunk.

— Négy-öt évvel ezelőtt hívták fel figyelmet barátaim, akik az ország magyar iparostársadalmának kitűnő egyéniségei, hogy milyen sokféle nehézséggel küzdök napról-napra a magyar iparosság. Sokat beszélgettünk ezekről a magyar ipari létkérdésekről ezekben az időkben és a tárgyalások nyomán született meg az az eszme, hogy a Romániai Magyar Népközösség keretén belül szervezzük meg közös alapon az ország magyar iparostársadalmát. Hosszas és részletes tárgyalásaink folyamán öt pontban kristályosodott ki valamennyiünk előtt legelső teendőnknek az a programja, amelyet a magyar iparostársadalom érdekében elvégzendő feladatként tűztünk ki magunk elé. Ezt a programot 1939. március ötödikén az alábbi öt pontban foglaltam össze:

1. Országos magyar iparosszervezet megalakítása, 2. az iparostársadalom helyzetének pontos felmérése és számbavétele, 3. a magyar iparostársadalom munkaterületein és fejlődési útján jelentkező akadályok elhárítása, 4. a magyar új iparosnemzedék megfelelő nemzeti és szakmai szellemben való nevelése, 5. az erdélyi magyar ipar fejlődése, anyagi feltételeinek megteremtése.

Közös munkatervünk, annak közzététele után, a magyar iparostársadalom köreiből általános megértésre és lelkes támogatásra talált. A közvélemény kifejezői, magyar sajtóorgániumaink, ugyancsak nagy lelkesedéssel karolták fel közös ügyünket. Október 22-én iparostársadalmunk vezetőegyeniségei közös értekezletünket követően külön felhívással fordultak a Népközösséghez azon célból, hogy őket egy egységbe tömörítse közös érdekeik védelmére. Elkészült alapszabálytervezetünket ugyanakkor az ország harminc iparos-városába küldtük széjjel és a lendülettel megindult munka során a különböző megyék ipari vezetői összegegyeztetették a felme-

Tompa Lajos iparos köszönete a magyarság vezetőinek

Ezután Tompa Lajos tordai iparos, országgyűlési képviselő emelkedett szólásra.

— A romániai magyar iparostársadalom — mondotta —, ezen ünnepélyes és történelmi fontossággal bíró első megnyilatkozása alkalmából, őszinte kötelességemnek tartom köszönetünket kifejezni Kegyelmes urunknak azért, hogy lehetőséget teremtett ahhoz, hogy fajunk iparos társadalmi rétege egységbe tömörülten, a Magyar Népközösség védőszárnyai alatt elindulhasson azon az úton, mely a boldogulásához és jövőjének biztosításához vezet. Indulásunk e magaslatos pillanatában kérem Nagyméltóságodat, hogy minden megmozdulásunk alkalmával a közös célunk elérését minden vonatkozásban ezután is úgy támogathassa, mint ahogy azt eddig is szíveskedett tenni.

— Szász Pál dr. elnök úrtól sokat várunk céljaink gyakorlati téren való megvalósításánál. Ismerve és tudva azt a nagy, nemes munkát, mellyel fajunk egyik osztályát, a földműves társadalmat felkarolta, ezáltal életnívót és sorsuk elviselhetővé tételét valósította meg.

MEGVALASZTJÁK A VEZETŐSÉGET

Ezután felolvasták az alapszabályokat, a melyeket egyhangúan elfogadtak, majd kimon-

Kétszáz ember halt meg egy japán vasúti szerencsétlenség alkalmával

Tokióból jelentik: (Rador.) Az egyik japán vasútvonalon súlyos szerencsétlenség történt. A vonat, amelyen nagyrészt munkások utaztak, kigyulladt és ennek következtében 200 ember vesztette életét és 100 súlyosan megsebesült. A sebesültek közül nagyon sok ember halállal vívódik, miután rendkívül súlyos égési sebeket szenvedtek.

UGY LÁTSZIK
A MELLEME
NEHEZEDETT
A HÜLÉS

SLOANS-SZAL
ÜZD EL!

A könnyű meghűlést se hanyagolja el, mert tüdőgyulladást okozhat. Nyakára, mellére, hátára azonnal Sloans Linimentet! Ezzel segít a szervezetnek, hogy friss vért árásszon, amely eloszlatja a túlulást. A Sloans Liniment adta átható meleg olyan helyi kezelés, mely minden bizalomra érdemes nemcsak hűlés, hanem csúszos fájdalmak, zsába, nyakmerevedés, neuralgia, ficamodás és ütések esetén is. Jó, ha mindig kéznél van egy üveg Sloans.

SLOAN'S LINIMENT
a család gyógyszete

Fokozza
A
SZERVEZET
TEVÉKENY-
SÉGÉT.

rült véleményeket és a megnyilatkozott felfogások alapján kialakítottuk az alapszabálytervezetet, amelyet most átadhatunk az erdélyi magyar iparostársadalom közgyűlésének. Mindazok, akik hosszú hetek és hónapok során az előkészítő munkában résztvettünk, ebben az ünnepélyes, valóban történelmi pillanatban úgy érezzük, hogy munkánkat befejeztük. Így érzem én is és tisztelettel jelentem be, hogy amidőn átnyújtom munkám eredményét, a jövőben mint egyszerű munkatárs kívánok résztvenni a további teendőkben. Nyugodt lélekkel és tiszta lelkiismerettel kívánom, hogy az iparosság maga válassza meg vezetőit: azokat, akiket az erdélyi magyar iparosság egyeteme saját maga jelöl ki.

Kitörő tapsvihar és lelkes tetszésnyilvánítás fogadta Teleki Ádám beszédét.

tya Béla elnök beterjesztette a bizottság javaslatát, amely a következő:

Országos elnökök:

1. elnök: Reinhart Gyula
2. elnök: Szabó Béni
3. elnök: Teleki Ádám gróf

Ügyvezető elnök:

Tompa Lajos, országgyűlési iparos-

képviselő.

Tagozati elnökök: Arad: Reinhart Gyula, Brassó: Dánér Lajos, Beszterce: Beke Ödön, Csíkszereda: Vécsey Gyula, Dés: Szilágyi Ferenc, Déva: Kolozsvári Árpád, Gyergyószentmiklós: Stengel Károly, Kézdivásárhely: Tóth Gáspár, Lugos: Brayer Károly, Marosvásárhely: Bustya Béla, Nagyenyed: Paulini Róbert, Nagyszeben: Datky Árpád, Nagyszalonta: Kovács Imre, Nagyvárad: Pintér István, Petrosény: Koronka Dénes, Szatmár: Kondor Gedeon, Sepsiszentgyörgy: Ince Árpád, Torda: Tompa Sándor, Temesvár: Szappanyos Gyula, Zilah: Barabás András, Székelyudvarhely Bartók Lajos, Szászrégen: Bálint Endre, Szamosújvár: Gábor József, Bánffyújvárad: Ilosvay Árpád. A többi városokra viszont felhatalmazást kér, hogy az érdekelt iparosok meghallgatása után kiegészítsék a tagozati elnökök névsorát.

A közgyűlés egyhangúlag nagy lelkesedéssel elfogadta az előterjesztést és ezzel a javaslatba hozott személyeket megválasztottaknak jelentették ki.

Üdvözlő távirat az uralkodónak

A tárgysorozat kimerítése után Dánér Lajos Brassó, Kozák Lajos Bucuresti, Zombory Gyula Arad, Brayer Károly Lugos, Paulini Róbert Nagyenyed, Datky Árpád Nagyszeben, Bagossi Sándor Nagyszalonta, Szabó András Zilah, Tóth Samu Torda, Ince Árpád Sepsiszentgyörgy, Bálint Endre Szászrégen, Romi Kálmán Temesvár, Bartók Lajos Udvarhely, Vida Sándor Segesvár, Kajlik József Medgyes és Bálint Ferenc Székelyhid üdvözölték lelkes szavakkal és mélyszégyes együttérzéssel az országos magyar iparos egyesület elnökségét, nyomatékosan hangsúlyozva legmesszebbmértő támogatásukat.

Reinhart Gyula a közgyűlés résztvevőinek kitörő éljenése közepette olvassa fel Öfelségének, II. Carol királynak küldött hódoló táviratot.

Ezzel az országos Magyar Iparos Egyesület ünnepélyes alakuló közgyűlése befejezést nyert.

Délben közömben vettek részt. Délután négy órakor a megalakított egyesület igazgató tanácsa Reinhart Gyula elnökletével megtartotta első ülését, — amelynek tárgya az alapító okirat aláírása és az egyleti tisztviselők megválasztása volt. Az ülés az elnök javaslatára egyhangú felkiáltással

központi igazgatónak Némegy Gábort, szervező titkárnak dr. Veres Endrét és jogtanácsosnak dr. Jancsó Albertet választotta meg.

Angol-görög kereskedelmi egyezmény

Londonból jelentik: (Radiopress.) A Times diplomáciai szerkesztője bizonyos részleteket közöl a most létrejött angol-görög kereskedelmi egyezményről. A szerződés minden részletét a háborús helyzetre való tekintettel nem közölheti a lap. Három heti tárgyalás után megállapodtak abban, hogy görög részről 43 százalékos alappal törleszteni fogják az angol adósságokat. A megegyezésben Anglia kötelezettséget vállalt, hogy nagyobb mennyiségű dohányt vesz át Görögországtól, amelyet a görög állam különben Németországnak szállított volna.

Magyar Bál február **3-án** a **Kulturpalotában**

= HIREK =

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

88-10 és este 9 óra után 28-15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr

Báli éjszakák

A szombati és vasárnapi bali éjszakák kitűnően sikerültek. A város számos helyén voltak vidám bali mulatságok és mindenfelé magasan állott a jókedv, tartott a tánc kivilágos kivirradtig. A Magyar Dalárdának a Bánsági Áruház pompás díszítésű nagytermében rendezett nótás táncmulatságán kétezerrel többet vettek részt. A kifogástalan rendezést Trasser Miklós vezetésével a nagy rendezőbizottság körültekintéssel végezte. Az előcsarnokban díszhelyen állott öfelsége Carol király képe, a teremben pedig ragyogó volt a díszítés. A mulatság kezdetén a királyhimnusz hangjai után a színpadra vonultak fel a magyar ruhás párok és ott maradtak a dalárda műsorának végéig. Kun Ferenc dr. alelnök üdvözölte a dalárda vendégeit, majd az énekesek Szegő Ferenc karnagy vezénylete mellett négy dalkórust adtak elő. A műsor után a Magyar Dalárda egykori díszelnökének, Szabolcska Mihálynak az emlékeztetőre állított csárdának a felavatása következett. A csárdát Szabolcska Mihály képe és több versidézete ékesítette. A csárda magyaros bútorberendezését az újszentesi magyarok bocsátották rendelkezésre. Ezután csárdással kezdődött a tánc, amelyhez a zenét Rác Gusztó, Szilárd Gyula és Baranyai Összetett zenekara szolgáltatta. Szünetben Kun Ferenc dr. üdvözölte Trasser Miklóst és feleségét, mint házigazdákat, megköszönte a terem átengedését és a rendezésben való közreműködést, majd Trasser Miklósnak a dalárda ezüst liráját, Trassernének pedig virágcsokrot adott át. A kitűnően sikerült mulatságon résztvett az egész magyar társadalom, ott voltak a magyar népközösségi, társadalmi, ifjusági és kulturális egyesületek képviselői. A testvérdalárdák részéről megjelentek a Temesvári Dalkör, a Gyárvárosi Zene és Dalegylet, a Harmónia, a Kisodai Magyar Dalárda, az Iparösszhang, a Glória és a józsefvárosi templomi énekkar. A mulatság reggel nyolc órakor ért véget.

A társadalom minden előkelő rétege adott egymásnak találkozót az Újságíróklubnak a bevonult hírlapírók javára rendezett bálján is. A fenyőgírlandokkal és világítási effektusokkal díszített nagyterem valóságos tündérvilág volt. A műsor keretében Matuska Alice operaénekesnő énekelt. Oacea Mara táncolt és a Pat és Patachon artistapár vidám zenetrükkökkel szórakoztatta a közönséget, mely az egyes számokat megújráztatta. A tánc az Újságíróklub saját zenekarának hangjai mellett délelőtt kilenc óráig tartott. A pompás rendezés Sárkány Gábor elnök és ifjabb Kubán Endre körültekintő munkáját dicsérte.

— Súlyos vasuti szerencsétlenség Japánban 300 halottal és sebesüléssel. Tokióból jelentik: Hétfőn reggel Osaka mellett súlyos vasuti szerencsétlenség történt. Egy gyorsvonat és egy személyvonat egymásnak rohant. A halottak és sebesültek száma az első jelentések szerint meghaladja a 300-at.

— Őriási többséget szerzett a bolgár kormány a képviselőválasztásokon. Szófiából jelentik: A képviselőválasztások vasárnap az egész országban befejeződtek. A választások a legnagyobb rendben, minden zavar nélkül folytak le. A képviselőház 160 megválasztott új tagja közül 140 a kormány politikája mellett foglal állást. Az új képviselőház február 21-én ül össze.

Háborus képek

A nők derekasan kiveszik részüket a mai háborúból nemcsak Németországban, hanem Franciaországban és Angliában is. Hasznos munkát fejtenek ki többek közt a propaganda terén és valószínűleg nem véletlen, hogy Franciaországban a hadi célok lényegét is részben a nők révén igyekeznek belevinni a köztudatba. Ujabbban olyan kézitársolyokat hoznak forgalomba, amelyeken a csillogó fémveretek helyén a háborús végcélokat kifejező különböző jelmondatok olvashatók. Az államférfiak még meg sem formulázták szabatosan a szövetségesek békeprogramját, de a nők kézitáskái máris hirdetik, miért véreznek és szenvednek milliók a frontokon. „Il faut en finir”, ragyognak a fémbetűk a puderes dobozok, piroslók bőrburkolatán. „Végig kell harcolnunk ezt a háborút” — „ki kell tartanunk a vég-ső győzelemig”, hirdetik a feliratok különböző változatai. Földalatti vasúton, társaskocsiban perzsa-bundás, elegáns hölgyek, szerény gépirókisasszonyok, bolti elárúsitónők önkéntelenül is a nemzeti öntudat és elszántság propagálói lettek. Talán nem volt még háború, amely annyira csatarendbe állította az itthonmaradottakat, mint a mostani.

A sétatálcá, a békebeli eleganciának ez az elmaradhatatlan kiegészítője, újra keresett cikk. Nem a divat szeszélye tette most népszerűvé, hanem a háború. Az elsötétített városokban a bot éppen úgy hozzátartozik a békés polgár hadfelszereléséhez, mint a gázálarc. Ha leszáll az est és sötétségbe borul a város, sétatálcák koppanása hallik a csendes utcán. A járdát, a kapubejáratot, az uccakereszteket úgy kopogtatják vele, mint az orvos a beteg szerveket a páciens testén. Régen az elegancia kiegészítője volt a sétatálcá, ma a nélkülözhetetlen úti társ. A divat hódoló a boldog békeévekben minden évszakban más sétatálcát viseltek. A bík-, szil-, kórte- és meggyfabotok mellett divatosak voltak a finom ébenfapálcák, elefántcsont- és ezüstsfogantyúval, rávéselt monogrammal. Volt idő, amikor vastag bambusz nád-botokat viseltek és karra akasztható kampós pásztorbotot. Ifjú arslánok könnyű, vékony nádpálcákat forgattak a hölgyek oldalán a déli korzón. Aztán egyszerre eltűnt a sétatálcá és elfoglalta helyét a dolgoz férfikezekben az akatáska. Egy-egy kort szimbolizál a rohamó, változó időben mind a kettő.

Elejtett szeméit

harisnyáin olcsón és gyorsan felszedjük

Mikó Frida

Dauerbach-palota

— Kínos botrány miatt elhalasztották a nagyváradi állami kórházak árlejtését. Nagyváradról jelentik: Napokkal ezelőtt árlejtést tartottak a nagyváradi állami kórházak részére szállítandó kenyér-, liszt- és daramegnyiségekre. Az árlejtésen három pályázó jelent meg Blau Miklós, dr. Dancea Nicolae és Pollák Endre dr. ügyvéd Berindge Gheorghe pékiparos képviselőjében. A három pályázó benyújtotta lepecsételt ajánlatát és letették az előírás szerinti óvadékot is. Mielőtt a bizottság felbontotta volna az ajánlatokat, Mihályiné, Kazai Margit, a Dancea-cég tisztviselője meglepő bejelentést tett az árlejtést vezető bizottságnak. Előadta, hogy Pollák Endre dr. huszonötezer lei készpénzt és ötezer lei értékű kötelezvényt adott át neki azzal, hogy ennek ellenében a cég, amelyet képvisel, álljon el az árlejtésen való részvételtől, vagy pedig ne tegyen alacsonyabb árajánlatot a hivatalosan megállapított árnál. A bizottság átvette a tisztviselő által átadott huszonötezer leit, valamint az ötezer leies kötelezvényt, jegyzőkönyvet vettek fel az esetről és úgy határozott, hogy az ügyet a további eljárás folytatásaképpen átteszik az ügyészséghez. Ezek után az árlejtést elhalasztották. Az ügy vizsgálatát Neculescu Aurel dr. vezetőügyész kezdte meg. Pollák Endre kihallgatásakor azzal védekezett, hogy Dancea dr. megbízottja pénz nélkül érkezett az árlejtésre és azért bocsátott megfelelő összegű pénzt a rendelkezésére, hogy résztvehessen a versenytárgyaláson. Az ügy kínos feltűnést keltett Nagyvárad jogi köreiből, mert Pollák Endrét, aki jólmenő ügyvédi irodával rendelkezik, városszerte ismerik.

— Budanestre érkezett, onnan Bucurestibe utazik a Daily Mail főszerkesztője. Budapestről jelentik: Tegnap reggel váratlanul idékezett Ward Price, a Daily Mail főszerkesztője. Rothermere lord első bizalmasa. Ward Price voltaképpen Belgrádba készül a balkáni konferenciára. Holnap Bucurestibe utazik, ahol két napot tölt és onnan megy Belgrádba.

— Koresolyák, ródlik, különböző vasárúk és háztartási cikkek olcsón kaphatók Scherter Ott óvaskereskedésében, Temesvár, I., Eminescu ucca 5. szám.

(—) Halálozások. Meghaltak: Boros Karolin, született Wachtelitz hatvankilenc éves, Széler Márton ötvenkét éves hentes, Eszterling Mihály nyolcvannégy éves molnár, Oszter Erzsébet ötvenhét éves, Németh Katalin született Polzer hetvenhat éves, özvegy Olajos Anna született Szabó nyolcvan éves, Hirschvogel Károly született Szabó nyolcvan éves, Drinov Athanász huszonhat éves, Cobilas Paraschi-va született Bulici huszonnyolc éves, Matter János negyvennyolc éves.

(—) Vakmerő zsebtolvajt fogott a rendőrség. Pleşa Damaschin rendőr a temesvári főposta épületében elfogta Stanescu Gheorghe, 31 éves bucurestii illetőségű zsebtolvajt, aki Iliuta Petrutól, a Distributia-cég alkalmazottjától háromezeröttszáz leit lopott. Iliuta a postán 75.000 leit akart befizetni. A pénzt akatáskájában tartotta, amelyet Stanescu borotvapengével felvágott és a résen keresztül kivett három és félezer leit. A rendőr, aki szemmel tartotta az idegesen viselkedő fiatalembert előállította a rendőrségen.

DENTIST M. GÖTZL szabadságáról vissza-
érkezett, újból fogad fogbetegeket.
I., Paris-ucca 2. szám

(—) A nagyszentmiklósi evangélikus egyház vallásos estje. A nagyszentmiklósi evangélikus egyházközség vasárnap este 6 órai kezdettel nagyon szépen sikerült és nívós vallásos estet rendezett, mely alkalommal a hallgatóság zsufolásig megtöltötte a templomot. Az ígét Argay György temesvári főesperes hirdette, akit nagyszentmiklósi útjára elkísért Wachsmann Alvin dr. főorvos, egyházi felügyelő is. Az egyházi énekkar Székely Ernő karmester szakavatott vezetése mellett két szép kórusral szerepelt, Székely Ernő énekszóval, Kessler Ede nagyszentmiklósi lelkész és Granzer Károly szavallattal, Wagner József hegedű és Karl Péter cselló szóval gazdagította a szép műsort, mindegyik előrangú teljesítményt nyújtva. A szép vallásos est az „Erős vár a mi Istenünk” éneklésével ért véget.

Mozi

Káta Pontow, az UFA fiatal, tehetséges sztárja, vezetőszerpet játszik a Casillo nagy pere című filmben

MŰSOR:

Kedd, január 30.

APOLLÓ: Két szív egy keringőben (angol film)
CAPITOL: A kalóz-szigetek titka I. rész (angol film.)

CORSO: Kentucki, a szenvedélyek városa (angol film.)

SCALA: Trópusi mámor (angol film)

(—) Műkedvelő előadás a Rónácon. A Katolikus Népszövetség rónáci tagozata nagyszámú közönség előtt műkedvelői előadást rendezett, amely alkalommal a Csárdás című operett került bemutatásra. A két vezető szerepet Dóczi Ida és Nagy István alakították, akik játékkészességük és énektudásuk legjavát adták. A darab három humoros szerepét sok temperamentummal Springhardt Mancsi, Krizsán András és Sári István játszották. Kivették még részüket a sikerből Buday István, Tódy István, Módosi Lenke, Módosi Ády, Springhardt Elza, Drenyovszky Mariska, Németh Gusztáv, Csala János, Cserháti Géza, Mihók Pál, Pióker István és Pióker Antal. A rendezés nehéz munkáját sok hozzáértéssel Kopasz Antal végezte.

— Kirabolt filmszínésznő. Csikágóból jelentik: A város egyik főuccáján gangster támadás érte Constance Benett filmszínésznőt. Őt felfegyverzett álarcos férfi támadta meg és 35 ezer dollár értékű ékszert raboltak el tőle.

Tudja hol árulják a „Philips” rádiót?

a „Philips” rádiószalóban, Bulevardul Carol 14.
Telefon: 30—20

(—) A temesvári ügyvédi kamara a hadsereg felszereléséért. A temesvári ügyvédi kamara vezetősége Brudariu Adrian dékán elnöke alatt ülést tartott, amelyen a hadfelszerelési bónok jegyzésével is foglalkoztak. Elhatározták, hogy a kamara eddigi kétszáz ezer leies jegyzésén kívül felszólítják az ügyvédeket, hogy minél nagyobb összeg erejéig jegyezzenek hadfelszerelési bónokat. Eszerint egy-egy ügyvéd az elsőosztályú államügyvéd fizetésének megfelelő összeget jegyez hadfelszerelési bónokra.

(—) A mentőtanfolyam befejezése. Az önkéntes mentőtársulat ebben az esztendőben is megtartotta tanfolyamát, amelyen a jelentkezőket díjmentesen kioktatta az első segélynyújtásra. A tanfolyam befejezése után a vizsgát vasárnap tartották meg.

(—) Az új iparigazolványok kiadása. Az új iparigazolványok elkészültek és azok kiadását a munkakamara vasárnap kezdte meg. Ezzel kapcsolatosan a józsefvárosi görög keleti plébánia kultúrthozonának nagytermében ünnepség volt, amelyen az iparostanonok vegyeskara a királyhimnusz énekelte, majd Roscoban Gheorghe munkakamarai elnök rövid beszédet mondott. Azután százhárom — különböző cébbe tartozó — mesternek kiadták a díszes iparigazolványt. Az ünnepség végén Nedelcu Constantin tanár, az országos szervezet helytartósági parancsnoka mondott beszédet. A szép ünnepségen többek között résztvettek Bottez Gheorghe munkaügyi vezérfelügyelő, Hanes Traian munkaügyi felügyelő, Biraescu Gheorghe a helytartóság képviselőjében, Tiucra Patrachie dr. főesperes és mások.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál, valamint az ezekkel kapcsolatban fellépő vértudulásoknál, fejfájásnál, álmatlanságnál és általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert annak hashajtó hatása gyors, biztos, alapos és mindig kellelmes. Kérdezze meg orvosát.

— Két halálos szerencsétlenséget okozott a felszivódott gáz. Budapestről jelentik: Pénteken a Szépvölgy-ucca 34. számú házban lévő lakásán gázmérgezést szenvedett Lefkovicz Izsó kereskedő és felesége. A férfi meghalt, az asszony életveszélyes állapotban kórházba került. Másnap ugyanebben a házban gázmérgezéssel holtan találták meg lakásán Szász Zoltán kultuszminiszteri díjnokot. A rendőrség eleinte azt hitte, hogy öngyilkosságról van szó, a kórházban azonban eszméletre tért Lefkoviczné, akinek vallomásából kiderült, hogy nem öngyilkosság, hanem véletlen baleset történt. A műszaki vizsgálat megállapította, hogy a hétlakásos ház alapépítménye alatt evezető gázcső megrepedt, a gáz felszivódott egyes lakásokba és ez idézte elő a két halálos mérgezést. A ház összes lakóit kilakoltatták, nehogy további szerencsétlenségek történjenek. A vizsgálat folyik.

— Tűz a pápai Esterházy kastélyban. Páparól jelentik: Az Esterházy kastélyban vasárnap délután keletkezett tűz a katonaság segítségével vasárnap este sikerült eloltani. A kastély nyugati szárnyának tetőzete azonban teljesen elpusztult. Az értékes műkincseket sikerült megmenteni. A tűz keletkezésének ügyében megindult a vizsgálat.

A zsidó liceum internátusa a kereskedelmi és iparkamara birtokában

A felosztott temesvári Lloyd-társulat vagyonát tudvalevőleg a temesvári kereskedelmi és iparkamara kapta meg azzal a rendeltetéssel, hogy a vagyon az elagott kereskedők segélyezésének alapját szolgálja. A Lloyd-társulati vagyonhoz tartozott a zsidó liceum mellett létesített internátus is, amelyet a kamara szintén magának kért megítélni. A telekkönyvi hatóság most hozta meg döntését és az internátus épületének a kereskedelmi kamara javára való átadását mondta ki, illetve az ingatlan telekkönyvi átírását határozta el és az épület a jövőben valószínűleg kereskedőinasok otthona lesz. Az internátusi összes vagyon mintegy hat millió leit képvisel a felszereléssel együtt.

(—) A Dura sportegylet bálja az idei farsang egyik legsikerültebb multságának ígérkezik, mert a rendezőség a legnagyobb szorgalommal készíti elő a kellemes meglepetések egész sorozatát. A Dura sportegylet táncmulatsága február 10-én este tíz órakor kezdődik a sörgyár szépen díszített termében és a nagyszámú közönség kitűnő hangulatban mulathatja át az éjszakát. A bál iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg.

(—) Tehervonat elgázolt egy teherautót. Medves közelében az egyik vasúti átjárónál a tehervonat elkapta és összetörte a 838. Tms. jelzésű teherautót. A sofőrnek nem történt baja.

Az Electrica és a Chinezul március 10-én kezdik a bajnoki küzdelmeket

A B-liga bajnoki küzdelmei március 10-én kezdődnek. Az első fordulóban az Electrica Temesvárott játszik a CFR Simeria ellen, míg a Chinezul Ilsa csapata Turnuseverinben vívja meg első tavaszi küzdelmét a CFR Severin csapata ellen. Március 24-én lesz a második forduló, amikor a Chinezul játszik itthon az aradi Gloria csapatával. Az Electrica ezen a napon Brádon játszik fontos mérkőzést a Mica csapata ellen. Március 24-én Temesvárott Electrica—Sparta mérkőzés lesz, míg a Chinezul Lugosra rándul át és ott a Vulturi ellen fog küzdeni. Április 7-én a Chinezul csapata Temesvárott a CFR Simeria együttesét látja vendégül, az Electrica pedig Lupényban játszik a Minerul ellen. Április 14-én az Electrica játszik Temesvárott a lugosi Vulturi ellen, a Chinezul pedig Petrozsényben küzd a Jiul ellen. Április 21-én lesz a nagy csata Brádon a Mica és a Chinezul között, az Electrica pedig Temesvárott igyekszik majd szaporítani pontjainak számát a CFR Severin ellen. Május 5-én Chinezul—Sparta mérkőzés lesz Temesvárott, míg május 12-én a B-liga derbijére kerül sor Temesvárott a Chinezul és Electrica csapatai között. Május 19-én a Chinezul a Minerul ellen játszik Temesvárott, az Electrica pedig Petrozsényben küzd a Jiul csapatával. Május 26-án játsza le utolsó bajnoki mérkőzését az Electrica, amikor az aradi Gloria lesz az ellenfele.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Kedden, január 30-án a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:
Belvárosban a Reg. Ferdinand úton levő Salvator gyógyszerár.
Gyárvárosban a Carol úton levő Mária gyógyszerár.
Erzsébetvárosban a Carol úton levő Keller gyógyszerár.
Józsefvárosban a Gen. Dragalina téren levő Csillag gyógyszerár.
Mehalában a Corvin gyógyszerár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

BÚCSÚ

(... egy teherhajó a skót partok közelében aknára futott és elsüllyedt. Legénységét, a rádióosztályt kivételével megmentették.)

A hajó délről érkezett és este tíz óra tájban elérte az angol vizek határát. Már órák óta vak sötétben futottak, dermedten állt őrhelyén mindenki, aki szolgálatban volt. Senki sem aludt a hajón. Az emberek gőzölgő grogospoharak fölé hajoltak némán és mindenkinek az arcán valami ugrásra kész feszültség lapult. Az aknamezők között jártak éppen, alattuk a téli Ocean tintafekete mélysége és senki sem tudta, mikor dörren el a sustorgó hullámok felett a robbanás.

Féltizenegy tájban a parancsnok benyitott a rádió-kabinba, ahol két fényvel égtek a lámpák, a műszerekben sercege villant az áram. A rádióosztályt mézszínű haján a hallgató acélpántja feszült, ráhajolt a készülékre, mintha búvólné. A parancsnok meghatottan nézte, e pillanatban mindnyájuk sorsa a fiatal ember kezében volt, aki egybeolvadt a gépeivel. Meglátta a parancsnok árnyékát és csendesen hátraszólt:

— Minden rendben kapitány úr!

Igen, úgy tűnt fel, mintha minden rendben volna. A parancsnok bólintott és kilépett. Ugyanabban a pillanatban a műszereken furcsa remegés szántott át, a tiszt felugrott, de már későn volt. A hajó orrát forgácsra rága az akna, a víz harsogva ömlött be a résen és a rádióosztályt ujjai úgy dolgoztak, mint egy zongoravirtuózé, valami halálos szépségű utolsó futamban. A jelzés szikrázva lebbent szét a viharos tenger felett, valaki feltépte az ajtót és beordított:

— Mentőcsónakba!

Ugyanakkor odahaza egy kicsiny, békés házban egy fiatalasszony elsímitotta a párnáit egy mézszínű kisfiu feje alatt, megdörzsölte a homlokát. Különös nyomasztó nyugtalanságot érzett, elindult és rohanva érkezett meg a rádióhoz, amit a tengeren járó férj épített. Ujjai alatt bűgva fordultak a tárcsák, kézbe kapta a mikrofont és már mondta is mikrofonba a hívőjelet. Szíve a torkában dobogott, amikor a viharos tengerről megérkezett a válasz. Az asszony adásra kapcsolott és a süllyedő hajó rádióosztályának hallgatójában felhangzott egy meleg, aggódó asszonyhang.

— Az Istenért, drága, nem történt valami?

A kabinba berobbant a parancsnok:

— Csónakba!... Valaki csak felvesz minket!

A rádiós halálsápadtan fordult vissza:

— Egy pillanat, kapitány úr.

Ezzel újra a mikrofon fölé hajolt:

— Semmi sem történt, drága. Vigyázz a gyerekre!... Jó éjszakát szíven!...

Felugrott, de a betörő hullám mellbekapta és a műszerek közé dobtá. Abban a pillanatban kialudt a világítás és a hajó elmerült.

A parancsnok másnap reggel megállt a mentőhajó korlátjánál és kinézett a részvétlen tengerre. Mögötte ott sorakozott a megmentett legénység és némán tisztelgett.

— Minket megmentett, ő pedig meghalt egy pillanatért, — mondta a parancsnok keményen. — Férfi volt...

(b.)

Árdrágítás vádjá alól felmentett hentesmester

Németh György józsefvárosi hentesmestert az elsőfokú árvédelmi bíróság néhány hét előtt harmatezer leí pénzbüntetésre ítélte, mert a vaját maximális áron felül adta el. Az ítélet ellen Németh György fellebbezést jelentett be és Leipnik Alfréd dr. ügyvéd a fellebbezésben hivatkozott arra, hogy a kérdéses alkalommal teavajról volt szó, a teavaj pedig akkor még nem volt maximálva, de Németh különben sem kért a vajért többet, mint amennyit az árvédelmi törvényben megállapított haszonkulcs megengedett. A temesvári törvényszék tegnap helyt adott a fellebbezésnek és Németh Györgyöt felmentette az árdrágítás vádjá és a kiszabott büntetés alól.

CORSO MOZI

legközelebbi műsordarabja:

Mentsétek meg Amerikát!

Shirley Temple utolsó filmje

VÉSZI JÓZSEF

Az utolsó volt a régi nagyok közül, halálával lezárult egy kor. Ideje már lejárt még évekkel ezelőtt, amikor Európában a gondolat újjászületett, nem volt már mit keresnie a hangosak és merészek között, idegenül, tétlenül mozgott ebben a részére ismeretlen légkörben. De megmaradt utolsó bölénynek, múltba néző kísértetnek és talán nemes lovagnak is. Mert Vészi József, az aggastyánkorban elhunyt újságíró valóban az volt. Harcos szellem, erős egyéniség, küzdő és mindig tettekre kész, de fegyvere, a toll, tiszta volt és csillogott, mert a múltban, amikor még a Vészi Józsefek, Rákosi Jenők, Hoitsy Pálok, Gajári Ödönök mutattak irányt a magyar zsrnalisztikában, csak tiszta lehetett a toll.

Vészi József nyolevankét éves korában halt meg, hatvan évig dolgozott a fehér papirosívek fekete hasábjain és hazáján túl is ismertté tette a magyar írást. Akkor ismerkedett meg a betűvel, amikor arra még nem nehezedett központi frányítás, cenzura, szükségrendelet és más súlyos teher. Hatvan esztendővel ezelőtt kezdett Európában ébredni a lelkiismeret, új eszmék döngettek régi korhadt kapukat, friss fuvallatok fészegették ódon épületek pókhálós ablakait és a humanum magas trónon ült. A korszaknak, amely a szabadelvűséget termelte ki, szükség volt harcos tollakra és vezéregyéniségekre és így jutott Vészi József, a vidékről Budapestre került riporter, az élre. Tehetsége, tudása, akaratereje és éles szeme lendítette előre. Bálványt látott Tisza Kálmánban és hozzászegődött, mert ebben a nagyszerű politikában látta azt az embert, aki a magyarságot a Tegnappól átvezeti a Mába. A liberalizmus katonájává esküdött fel. Abban az időben, amikor két évszám, 1848. és 1867. vívta elkeseredett harcát a magyar horizonton, ebben a bőséges és mai elbirálás szerint nyugalmas korszakban, a szenvedélyek nem csaptak ki medrükből és a lovagiaság szabályairól nem feledkeztek meg. Nem ellenségek, hanem csak ellenfelek állottak szemben egymással. Világnézeti különbségek nem szakították két táborra a magyar népet. Elveikért és eszméikért küzdöttek sajtóban és parlamentben és a küzdelemből kiküszöböltek vallást, származást, mint szellemet megkötő béklyókat. Ennek a ma már érthetetlen világnak volt hőse és világitó fáklyája Vészi József, a magyar újságírás most elhunyt „old man“-je.

Érdekes és különös ember volt. Lírikus lélek, akiben versek finom melódiája zsongott, e mellett publicista, még pedig az egész nagykorában. Vezércikkei színt, súlyt, tartalmat jelentettek. Mondanivalóira felfigyeltek, mert ezek a mondanivalók tömörek és erőteljesek voltak, nemcsak egy személy, vagy politikai párt, hanem egy egész ország hangulatát és akaratát tükrözték vissza. Ott állt Tisza Kálmán mellett annak egész heroikus küzdelmében, majd szócsöve volt Széll Kálmánnak, Khuen-Héderváry Károlynak, azután Wekerle Sándornak, majd minden lelkesedésével és felkészültségével Tisza István mögé sorakozott fel, aki mellett kitartott annak haláláig.

A Pester Lloyd főszerkesztői székében ülni nem állást, hanem méltóságot jelentett. Magyarország nagy németnyelvű napilapja túljutott a magyar határokon és brilliánsan megírt cikkeket, józan, logikus okfejtéseit Berlinben ugyanúgy olvasták, mint Párisban, Londonban és Rómában. A magyar kormány a Pester Lloyd útján tájékoztatta a külföldet és Vészi József cikkeiből a Downing Street meg a Quai D'Orsay többet tudott meg, mint megfigyelői jelentéséből. A Pester Lloyd tette nagygyá Vészi Józsefet és Vészi József tette nagygyá a Pester Lloydot. Harminc éven át a kettőt egyet jelentett. A magyar politika és a magyar újságírás sokat köszönhet ennek a fehérhajú, szemüveges kis embernek, akinek tolla utat tört a Nyugat felé.

A háború utáni időkben még nagyobb szükség volt Vészi József gazdag tapasztalataira, nemzetközi összeköttetéseire és előkelő szellemére. Bethlen István, a Magyarországot mély ájulásából felébresztett nagy miniszterelnök, bizalmas barátjává fogadta a Pester Lloyd főszerkesztőjét, aki hervadhatatlan érdemeket szerzett a konszolidáció művében. A huszas évek szörnyű káoszában a Pester Lloyd volt az egyetlen világitó lámpa és a híressé vált Vészi-cikkek

A nemzetiségi béke jegyében Iolyik a munka a temesvári evangélikus egyházban

A temesvári evangélikus egyházközség, amelynek magyar és német anyanyelvű hívei a legnagyobb megértéssel, példátadó testvéri együttérzéssel és békés harmóniában munkálkodnak egyházuk felvirágoztatása és megerősödése érdekében, vasárnap délben tartotta évi rendes közgyűlését az egyház tanácstermében. Wachsmann Alvin dr. főorvos, az egyházközségnek közbeesülésben álló felügyelője és Argay György főesperes elnökök a közgyűlésen, amelyre a hívek nagy számban jöttek el.

Wachsmann Alvin dr. elnöki megnyitóját után Argay György főesperes előterjesztette az elmúlt évi tevékenységet felölelő lelkesítő jelentést, amely örvendetes egyházi életről számolt be. Megállapította a jelentés, hogy minden tekintetben emelkedést mutat a hívek érdeklődése az egyházi ügyek iránt.

Élénk egyházi élet folyt az elmúlt esztendőben, aminek bizonyossága a nagy áldozatkészséggel megvalósított templomjavítás.

A közgyűlés a lelkesítő jelentést egyhangulag tudomásul vette, majd a zárszámadásokat, a jövő évi költségvetést és a többi jelentést tárgyalta meg. Változatlanul elfogadták az előterjesztett jelentéseket. Wachsmann Alvin dr. erre bejelentette, hogy a vezetőség és a presbitérium megbízatása lejárt. Köszönetet mondott az eddigi bizalomért és támogatásért. Egyben kérte a közgyűlést, hogy az új választásokat eitse meg.

A közgyűlés egyhangu lelkesedéssel és közfelkiáltással újból Wachsmann Alvin dr. főorvost választotta meg egyházi felügyelőnek. Egyben köszönetét fejezte ki, hogy ismét elvállalja ezt a nehéz tisztséget, amely annyi körültekintést, munkát és lelkesedéssel telített energiát igényel. Ez a nyílt és egyhangu állásfoglalás legszebb bizonyítéka annak, hogy

Wachsmann Alvin dr. az egyházközség mindkét nyelvű, magyar és német nemzetiséghez tartozó hívek osztatlan bizalmát bírja

és az egyház minden tagja hivatott vezetőt lát benne. Wachsmann dr. megköszönte a közgyűlés szereteténél és ragaszkodásánál impozáns megnyilatkozását, majd ígéretet tett, hogy a jövőben is hitbeli lelkesedéssel és odaadással kíván az egyház érdekében dolgozni.

A további választások során másodfelügyelőnek Dóczy Árnád közbeesült rónáci tanszervezőt és Botscher Ernő sörévari tisztségviselőt választották meg. Guggenberger Lajos, a farsadhatatlan és mindenkinek készséggel rendelke-

zőre álló gondnokot tiszteletbeli örökös gondnoknak választották, aki már husz éve látja el a gondnoknak sok körültekintést igénylő munkáját. Rendes gondnok Kugel Károly, egyházi ügyész Takács Andor dr., jegyzők Neumann Béla és Bolgár Pál, pénztárosnő Kőszeghy Aranka, ellenőrök Heintz József és Haug András lettek.

Az egyházközségi tisztviselők után ugyancsak egyhangulag megválasztották a presbitérium tagjait.

Ezek a következők: Anwender Henrik, Lederer Ferenc, Drotloff András, Gréser Konrad, Jahraus János, Márk Jakab dr., Wagner Viktor, König György, Braun Ferenc, id. Schemmel Viktor, Hermann Vilmos, Hofer János, Frint Nándor, Stix Károly, Kovács Pál, Schuller Gusztáv, Steiner Géza, Petri Reinhard dr., Stichert József, Sulyan János, Ludmann István, Galgon Ágoston, Róth Péter, Meder Kornél és Göckler Márton. A presbitérium pótagjai lettek: Rotbrock Péter, Stamm Herman, Kirr Márton, Hildenbrand György, Jahraus Lajos, Róth Vilmos, Hofer Károly, Falb Gyula és Goldmann Rezső. Hivatalból tagjai a presbitériumnak ifj. Schemmel Viktor lelkesítő, Tolnay Béla kántor és Anwender Johanna, az evangélikus egyházközség elnöknője. Babusnik Ágostont, aki annak idején sokat áldozott az egyházért és egészségi állapota most nem engedi meg, hogy a tényleges munkában résztvegyen, tiszteletbeli presbiternek választották meg.

Wachsmann Alvin dr. szeretettel üdvözölte az új vezetőket és a presbitereket, akiknek megbízatása hat évre szól és kérte őket, hogy mindenkor nyújtsanak segítséget ahhoz a munkához, amely az egyház érdekeit kívánja előmozdítani.

Bizik benne, hogy mint a múltban, úgy a jövőben is a presbitérium tagjai együtt fognak működni és harmónikus megértéssel szolgálják az egyház ügyeit. Kérte, hogy akinek módjában áll, naponta legalább négy-öt percet töltsön itt az egyházi ügyek intézésének helyén, ahol békés teremtő munka folyik és akkor mindenki a legnagyobb szolgálatot fogja tenni vállalt feladataival szemben.

A közgyűlés ezzel véget ért. Az új vezetőség és presbitérium ünnepélyes esküdtétele vasárnap, február negyedikén délelőtt a tizenegy órai istentisztelet keretében megy végbe.

Szerdán kezdik a januári nyugdíjak kifizetését Temesvárott

A temesvári pénzügyigazgatóság nyugdíjosztályához megérkezett a januári nyugdíjak kifizetésére vonatkozó utasítás és így holnap, szerdán kezdik a nyugdíjasok januári illetményeinek kiutalását. A kifizetés a következő sorrendben történik: holnap, január 31-én, délelőtt az 1-500 és az 1001-1500 számú nyugdíjnyomtatványosok tulajdonosai jelentkezzenek. Január 31-én délután az 501-1000 és a 2001-2800 számú nyugdíjnyomtatványosok rendelkező nyugdíjasok vehetik át januári illetményüket. Február 1-én, csütörtökön délelőtt az 1501-2000 és 3501-4000 sorszámú nyugdíjnyomtatványosok tulajdonosainak fizetik ki a nyugdíjait. Február

jelentették a nyugalomhoz, békéhez, alkotáshoz vezető utat. De jelentették Bethlen István és munkatársai részére a külföld jóindulatát, a geni eredményeket, a magyar talpraállást is. A kis fehérhajú ember, ott a dohos szerkesztői szobában, felbecsülhetetlen szolgálatokat tett hazájának, amelytől soha nem kért jutalmat vagy elismerést, mert a Tiszák idejében, amikor megtanulta a hazát szolgálni, az önzetlenséget és puritánuságot a szó legtisztább értelmében vették.

Két év előtt, amikor a nyolevankét esztendő ráhajlott kissé görnyedt vállára, visszavonult. A harcos szellem elfáradt, a gondolkodó fő pihenni vágyott. Vészi József otthagya a Pester

3-án, szombaton délelőtt pedig a 4501-5100 számú nyugdíjnyomtatványosok tulajdonosai vehetik fel januári nyugdíjukat.

A nyugdíjkifizetéshez minden nyugdíjasnak el kell hoznia az új nyugdíjnyomtatványát, amelynek januári bonját ki kell tölteni és be kell írni a vasúti könyvecskére és a piros igazolvány számát is. Ezeket be kell mutatni azzal a rendőrségi bizonyítvánnyal együtt, amellyel igazolják hogy életben vannak. Ilyen bizonyítvány nélkül a nyugdíjat nem adják ki. Mindazok a nyugdíjasok, akik a kijelölt napon nem jelentkeznek, csak február 12-én kaphatják meg januári nyugdíjukat.

Lloydot, de nevét kegyelethből rajtahagyták a lapon. Valahogy nehéz is lett volna elképzelni, hogy Vészi József él, de már nem az övé a Pester Lloyd. Még a mai idők sodra sem szakította le ezt az annyira tisztelt és becsült nevet a lap fejjéről. Csak 1940. január elsején került le Vészi József neve a Pester Lloyd homlokzatáról és néhány héttel ezután maga Vészi József is elment egy boldogabb világba, tovább szolgálni Tisza Kálmánt és Tisza Istvánt.

A kor és az eszme, amiért küzdött, ma máig csak történelmi emlék. És ebben a történelmi emlékekben kevéske hely talán jut Vészi József a nagy magyar publicista, a Tegnapp tisztelettel lovagjának is... (K. S.)

Február 4, vasárnap
d. u. 4 órai kezdettel
a Kiefer (Novotny)
vendéglőben

műkedvelői előadás

utána tánc
Rendezi a Juventus Salvator
Kitűnő szórakozás
Elsőrangú zene

SPORTSEMÉNYEK

Február 15-én kezdődnek az A-liga bajnokság küzdelmei

Bucurestiben elkészítették az A-liga bajnokság tavaszi műsorát. Eszerint az A-liga bajnokság küzdelmei február 15-én kezdődnek és június 6-án fejeződnek be.

FEBRUÁR 15-ÉN

Temesvárott a CAMT látja vendégül a bucurestii Sportul Studentesc együttesét, míg a Ripensia a fővárosban játszik a Juventus ellen. Ezenkívül még a következő mérkőzések lesznek: Kolozsvárott Victoria—Unirea-Tricolor, Galatiban Gloria CFR—Rapid, Resicán UDR—FC Carpati, Bucurestiben Venus—AMEFA.

MARCIVS 3-ÁN.

Temesvárott a Ripensia játszik a galatii Gloria együttesével, a CAMT pedig Aradon szerepel az AMEFA ellen. A többi mérkőzés a következő: Bucurestiben Sportul Studentesc—Juventus, Venus—Victoria és Rapid—UDR, Nagybányán FC Carpati—Unirea Tricolor.

MARCIVS 10-ÉN

Temesvárott a CAMT—Venus mérkőzés kerül lebonyolításra, míg a Ripensia csapata Resicán játszik az UDR ellen. A többi mérkőzés: Bucurestiben Unirea Tricolor—Rapid és Juventus—AMEFA, Galatiban Gloria—Sportul Studentesc, Kolozsvárott pedig Victoria—FC Carpati.

MARCIVS 24-ÉN

Temesvárott két A-liga mérkőzés lesz. A CAMT a Victoria ellen, a Ripensia pedig az Unirea-Tricolor ellen küzd. A többi mérkőzés: Bucurestiben Venus—Juventus, Sportul Studentesc—UDR és Rapid—FC Carpati. Aradon pedig AMEFA—Gloria CFR.

APRILIS 7-ÉN

mindkét temesvári csapat idegenben játszik. A műsor a következő: Nagybányán FC Carpati—Ripensia, Bucurestiben Juventus—CAMT és Unirea Tricolor—Sportul Studentesc, Kolozsvárott Victoria—Rapid, Galatiban Gloria—Venus és Resicán UDR—AMEFA.

APRILIS 21-ÉN

mindkét temesvári csapat itthon rendez mérkőzést. A Ripensia a Rapid ellen, a CAMT pedig a galatii Gloria ellen küzd. A többi mérkőzés: Bucurestiben Juventus—Victoria, Venus—UDR és Sportul Studentesc—FC Carpati. Aradon AMEFA—Unirea Tricolor.

MAJUS 5-ÉN

ismét A-ligás mérkőzés nélkül lesz Temesvár, mert a CAMT Resicán szerepel az UDR ellen, a Ripensia pedig Kolozsvárott játszik a Victoria együttesével. A többi mérkőzés: Bucurestiben Rapid—Sportul Studentesc és Unirea-Tricolor—Venus, Galatiban: Gloria—Juventus, Nagybányán: FC Carpati—AMEFA.

MAJUS 12-ÉN

Temesvárott a CAMT az Unirea-Tricolor ellen játszik, a Ripensia pedig Bucurestibe látogat, ahol a Sportul Studentesc lesz az ellenfele. A többi mérkőzés: Bucurestiben Juventus—UDR és Venus—FC Carpati. Aradon AMEFA—Rapid és Galatiban Gloria—Victoria.

MAJUS 26-ÁN

Temesvárott a Ripensia játszik az AMEFA ellen, a CAMT pedig Nagybányán szerepel az FC Carpati ellen. A többi mérkőzés: Bucurestiben Rapid—Ve-

A Temesvári Tornaegyesület új vezetősége

A Temesvári Tornaegyesület most tartotta meg hatvanötödik évi közgyűlését, amelyen a jelentések után a következő tisztikart választották meg. Védnökök Marta Alexandru dr. királyi helytartó és Baran Coriolan dr. polgármester. Díszelnökök Faur Liviu, Tieran Emil dr., Gerdánovits Sándor, Prostan Octavian dr., Prohaszka Ede és Weisz Richárd. Elnök Vlad Victor mérnök, tanár, társelnök Békés Dezső dr., alelnök Schuller József, titkár-művezető Vajda Ernő, másodtitkár Todor Rozália, pénztáros Klein András, háznagy Manolescu Carol, szertáros Schiller István, orvos Róna Nándor dr., ügyészek Kun János dr. és Wiener Mór dr. Számvizsgálók Coca Gheorghe és Tartler István, pótagok Hansmann József és Szende István. A választmány tagjai: Drecin Dumitru, Erdős Dezső mérnök, Gerdánovits Victor, Gianone Agoston, Fischer Márton, Groszmann Antal, Kardos Géza dr., Kozma Emil, Neumann Akos, Schulhof Károly dr., Szász Endre, Bauer Lajos dr., Petri Reinhard dr., Turdik Nándor, Ungár Géza, Barabás Emmi és Riedl Mária.

nus és Unirea-Tricolor—Juventus, Kolozsvárott a Victoria—Sp. Studentesc, Resicán UDR—Gloria CFR.

JUNIUS 2-ÁN

Temesvárott a CAMT látja vendégül a Rapid együttesét, a Ripensia pedig Bucurestiben játszik a Venus ellen. A többi mérkőzés: Bucurestiben Juventus—FC Carpati, Resicán UDR—Victoria, Aradon AMEFA—Sportul Studentesc, Galatiban Gloria—Unirea-Tricolor.

JUNIUS 6-ÁN

Temesvárott derbimérkőzés lesz a Ripensia és a CAMT csapatai között. A többi mérkőzés: Bucurestiben Sportul Studentesc—Venus, Rapid—Juventus, Unirea-Tricolor—UDR, Kolozsvárott Victoria—AMEFA, Nagybányán FC Carpati—Gloria CFR.

**Si-felszerelések,
Brett-lik, cipők,
Windjacks
A. M. Mülley**

Timisoara, I., Str. Solderer 11.

A vidéki városokban rendezik meg a B) válogatott mérkőzéseit. A szövetség köreiben azzal a tervvel foglalkoznak, hogy már ebben az évben a B) válogatott részére lekötött mérkőzéseket nem a fővárosban, hanem a vidéki központokban rendezik meg. Erre azért van szükség, mert a B) csapat műsora Bucurestiben nem vonz elegendő közönséget, így a szövetség minden esetben ráfizetéssel zárna a mérkőzéseket.

MUNKAKÉPTELEN láb- és ízületi fájdalmak miatt

Ha a reuma befészkelte magát végtagjába és az élet kinszenvedésnek tűnik, úgy olvassa el, hogyan gyógyult meg ez az ember ugyanezen fájdalmaktól. Uszómester és tornatanár volt. Az év elején heves fájdalmakat érzett lábaiban. Reggel, felkelés után néhány órával, még csak járni sem tudott. Masszázs próbált, mindenféle gyógyszert, rengeteg pénz költött el, de hiába. Valaki azt ajánlotta, szedjen Kruschen sókat. Kétségbeesésében vásárolt egy üveggel. Miután annak két harmadát beszedte, újra jól érezte magát, kivéve kis merevséget az ízületekben, dacára annak, hogy a közérzet kitűnő volt. Kruschen újra lábra állította.

A reumatikus fájdalmakat és a zsábadat a szervezetben levő húgysav túltengése okozza. Akadályozza meg a húgysav felhalmozódását és a fájdalmak eltűnnek. Eppen ezt a szerepet töltik be a Kruschen sók - megszabadítják vérért a túlságos mennyiségű húgysavtól. Kruschen nagy üveg 95 leíért, kis üveg 10 leíért kapható a gyógyszertárakban és drogériákban.

Elutazott a román sí-csapat Garmisch Partenkirchenbe. Románia sí-csapata részt vesz a garmisch partenkirchener nemzetközi versenyeken. Az együttes január 26-án utazott el Németországba, ahova vasárnap érkezett meg. A német szövetség február 3-án és 4-én rendez meg a nemzetközi sí-versenyeket.

Ülést tartott a labdarúgószövetség vezetősége. A labdarúgószövetség vezetősége ülést tartott, amelyen Marinescu Gabriel tábornok, a szövetség elnöke is megjelent. Iuga Liviu, a szövetség igazgatója részletesen tájékoztatta a szövetséget a folyó ügyekről, valamint a budapesti értekezletről. Ismeretes, hogy Iuga Liviu budapesti tartózkodása alatt tárgyalásokat folytatott a magyar szövetség vezető emberével és a megbeszélések eredményeképpen a tavasz folyamán több magyar klubcsapat szerepel Romániában.

Jól sikerült a BEAC párbajvívőversenye. A BEAC vasárnap rendezte meg párbajvívő válogató versenyét, amelynek eredményei a következők: 1. Dunay 11 győzelem, 2. Rerich 8 győzelem, 3. Gerevich 6 győzelem, 4. Nedeczky dr., 6 győzelem és 5. Kevey 6 győzelem.

KÖZGAZDASÁG

Nem engedélyezi a kormány a cukorárak emelését

Miniszteri közlemény cáfolja meg a híresztelt drágulást

Elterjedt az a hír, hogy a cukor ára emelkedni fog és emiatt a cukor kiszolgáltatásában nehézségek mutatkoznak a kereskedelemben. Minthogy ilyen hírek az országban többfelől is forgalomba kerültek és arról beszéltek, hogy a cukorforgalomba hozása a kartell rendelkezése alá kerül, a nemzetgazdasági minisztérium hivatalos közleményt adott ki az elterjedt hírek megcáfolására.

A miniszteri közlemény tudtul adja a fogyasztó közönségnek, hogy

a cukorgyárak ez ideig termelése lényegesen több az előző évi eredménynél

és a meglévő készletek bőségesen fedezik az általános fogyasztási szükségletet. A minisztérium semmiféle különleges rendszert nem állapított meg az eladásra nézve és

semmiféle áremelést nem engedélyezett, marad

tehát a kristálycukor kg.-ja 32 lei, a kocka 34 lei

mindazokban a városokban és községekben, amelyek vasúti állomással bírnak, ott pedig, ahol nincs vasúti állomás, 1 leuval drágább.

Kapcsolatban ezzel a miniszteri nyilatkozattal, bucurestii polgármestere is közhírré tette, hogy a cukorkereskedelmi részvénytársaság raktárában az összes kereskedők szükségletei részére bőven elegendő raktárkészlet fekszik

és a cukor korlátlan mennyiségben kapható az eddigi áron. A cukoreladással foglalkozó üzletek kötelesek magukat olyan mennyiséggel ellátni, hogy ve-
vők összes igényeit akadálytalanul kielégíthessék. Az ennek eleget nem tevő cégeket büntetés fenyegeti.

Még egy határidőt kapnak a nagykereskedők az engedélyek megkérésére

Rövid lesz az ujabban engedélyezendő határidő

Az árellenőrzés törvénye értelmében azoknak, akik nagykereskedéssel, tehát a nem közvetlen fogyasztó részére való eladással foglalkoznak, miniszteri engedélyre van szükségük és ennek a hiánya is egyike a súlyosan büntetett spekulációhágásoknak. Azok, akik a törvény előtt is foglalkoztak bejegyzett nagybani kereskedéssel, a kereskedelmi kamara igazolványa alapján december 5-ig kellett kérjék a minisztériumtól régi joguk elismerését és ezt december 31-ig kellett megkapniok. Ettől a naptól tehát büntethetővé vált a jogosítvány hiánya és a régi nagybani kereskedők is csak új és nehézkes engedélyezési eljárás útján juthatnának hozzá. Miután többekkel megesett, hogy hibájuk nélkül nem jutottak az elismeréshez, — mint Bucurestiből jelentik

— a nemzetgazdasági minisztérium rendeletet készít elő, amely bizonyos közzéteendő záros új határidőn belül még alkalmas ad a régi nagybani kereskedőknek régi joguknak egy kamarai bizonyítvány alapján leendő elismerésére. Miután a határidő előreláthatólag rövid lesz, érdekükben áll azoknak, akiknek hiányzik ez az engedélyük, hogy a szükséges kereskedelmi kamarai bizonyítványt máris szerezzék be, úgy, hogy a rendelet közzétételkor azonnal benyújthassák kérelmüket.

— Román gazdasági bizottság utazik Szófiába. Szófiából jelentik: Február elején román gazdasági bizottság érkezik Szófiába kliring-egyezmény megkötése céljából

Állami óvadék letéttel egyszerre jegyezhető a szükséges bón

Az állami vállalkozások kapcsán leteendő óvadékokat részben hadfelszerelési bónokban kell a leteleítvátnál letenni. Minthogy a bónokat ugyanott jegyezni nem lehetett, az érdekelteknek két hivatalnál is kellett eddig eljárniuk. A központi letétpénztár a dolgok egyszerűsítése végett most intézkedett, hogy a letétet átvevő hivatal egyben a bónójegyzést is elvégezze. Ugyanakkor arra is felhatalmazást kapott a letétpénztár, hogy a hat hónapnál rövidebb időre szóló letéteknél, amikor az óvadék bón helyett kamatmentes készpénzben is lehet, a készpénz letétet is átvehesse, ami eddig kizárólag a Nemzeti Banknál történhetett meg.

— **Valuták hivatalos árfolyama.** (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Holland forint 75.40—76.50, belgas 23.87—24.22, angol font 567.87—576.15, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.22—3.77, cseh korona 4.68—4.77, francia frank 31.81—32.29, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harmincyolc százalékos felár is beffoglatatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: dragma 0.90—1.60 és 1—1.62, dinár 2.89—3.05, márka 40.50—49 és 41.50—50, pengő 26.50—27, olasz lira 7.17—7.17, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

— **Az ócskavas belföldi szükségletre szolgál.** A nemzetgazdasági minisztérium mellett felállított Officiál Metalurgiei, vasellátási hivatal szervezi meg a belföldi ócskavashivatalt és készíti el az ezzel kapcsolatos törvényt. Minthogy a szervezési munkálatok befejezéshez közelednek, a legrövidebb időn belül megkezdődik a szövetkezetek útján az ócskavas összegyűjtése. Az összegyűjtött ócskavas kizárólag a belföldi vas- és kohóipar szükségletének fedezésére fog szolgálni. Hivatalos helyen is kihangsúlyozták, hogy nincs szó semmiféle ócskavasexportról valamely külföldi államba, annál kevésbé, mert eddig sem adtak ki, sem ezután nem fognak engedélyt adni a vas kivitelére.

— **A Magyar Nemzeti Bank a háború előtti pénzügyi politikát folytatja.** Budapestről jelentik: A Nemzeti Bank a newyorki kifizetés árfolyamát leszállította ugyanarra a színvonalra, amelyen a háború kitörése előtt jegyezték. Ugyanilyen arányban megváltoztatták a többi szabad devizák jegyzését is. Jólétesült körök véleménye szerint ez az intézkedés azt jelenti, hogy Magyarország visszatér a pengő feltétlen értékeléséhez, amely háború előtti pénzügyi politikájának alapja volt.

RÓZSASZÜRET

64

IRTA: LIGETI ERNŐ

Az öreg Grimm, aki, amikor csak tehetett, hosszú lábával, valaha fekete, ma már penészszerűre felöltözött, — melyet így, őszi időben állandóan felgyűrve viselt, fázékony ember léte és csak a legforróbb nyári hónapokban nem didergett, — Isabelhez csatlakozott és áltatta magát, hogy nemcsak barátja, hanem egyben lelki atyja és tanítómestere is. Német származású volt, de ez már régen feledésbe ment; apja is a plovdivi gimnáziumban tanított. Grimm ókori történettel foglalkozott és órák hosszat mesélt Isabelnek a város multjáról. Ez itt az ókori görög vár maradványa. Amott pedig, nézze csak kedves, — gyöngéden Isabel keze-féjére tette érdes, erekkel befuttatott ujjait, — minő kecses, öreg épület! Mert tudja meg, hogy itt sokáig görögök is laktak. — És törökök — jegyezte meg Isabel. — Görögök és törökök. Amott pedig az Ön honfitársa lakott, Lamartine, a költő. De menjünk csak feljebb, a Csambaz Tepe tetejére. Nem fáradt? — kérdezte Isabelt. — Vén csont vagyok, de maga mellett ifjú legénynek érzem magam — és savósínű szeme élénken villant fel a pápaszem mögött, amelyet csak laza drót erősített a fülkagylója mögé. Grimm ellátta történeti kézikönyveket is. Ezekből megtanulhatta Isabel a trákok történetét. Elkezdve a húnoktól, hány nép vére keveredett el abban a nagy közösségben, amely bolgár nemzetségnek nevezi magát! Dicső mult és ez a város különösen az. — És ha szóke emberrel találkozik a bolgárok között, vegye tudomásul, hogy azok trákok ivadéka, — magyarázta Grimm, aki kötelességének ismerte, hogy Isabel mindenről tájékoztassa.

Az egész város, kövek és emberek iparkodtak azon, hogy magukhoz hasonítsák. Isabel

— **Az erdélyi méhészek gyűlése.** Az Erdélyrészi Méhész Egyesület 1940 február hó 20-án tartja meg rendes évi közgyűlését Kolozsvárt, a Református Kollégium Cogălniceanu (volt Farkas ucca) 16 szám alatti régi épületének I. emeletén levő dísztermében. A közgyűlést követőleg az Erdélyrészi Egyesület 60 éves fennállásának emlékére Kolozsvárt, 1940 augusztus utolsó, szeptember elsőnapjain rendezendő jubiláris ünnepségek nagyrendező bizottsága tart ülést, amelyre az EME és a nagyrendező bizottság tisztelt tagjait ezúton meghívja az EME elnöksége. A gyűlés tárgysorozatában szerepel: Az egyesületi jubiláris díszközgyűlés, a méhészeti kiállítás és a méhészeti kongresszus előkészítése, valamint a kolozsvári méhésznapi ünnepi sorrendjének megállapítása.

— **50%-os vasúti kedvezmény Kolozsvárra február 15—23-ig.** Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet a Kolozsvárt február 17—21 napjain rendezendő vetőmag és házipari kiállítás alkalmából 50%-os utazási kedvezmény engedélyezését kérte a CFR vezérigazgatóságától. A kedvezmény megadásáról mindig az utolsó napokban érkezik meg az értesítés, a melyről az egylet az érdekelteket a napilapok útján fogja értesíteni. A kedvezmény igénybevételének módja: Kolozsvárra utazás alkalmával egész jegy váltandó, a jegy megőrzendő és visszautazáskor a kiállítás belépőjegyével együtt való felmutatás esetén, visszafelé ingyen, vagy 50%-os kedvezménnyel lehet utazni. A kedvezmény február 15—23 közötti időben öt nap tartamára érvényes. Szállítási kedvezmény engedélyezését is kérte az egyesület, ezért a kiállításra küldött árak fuvarlevele megőrzendő, mert a visszaszállításkor a kedvezmény igénybevételéhez igazolásul felmutatandó.

— **A bérösszegek utáni városi taxa behajtási törvénye.** A hivatalos lap most közölte a lapunkban már ismertett rendeletét, amely a városok és községek által a bérleti díjak utáni maximum 5 százalékos erejéig kiróható és a tűzoltóság céljára 1 ezreléssel kiróható taxák behajtását az állami pénzügyi hatóságokra bízta, úgy, ahogy ez Bucurestire eddig is már ki volt mondva. A törvény indoklása az, hogy a községeknek nem áll megfelelő személyzet a rendelkezésükre e behajtások eszközlése végett és az állam részükre adicóális és pótdadók címen amúgy is végez behajtásokat.

— **Háromszázezer lei büntetés árdragításért.** Bucuresti jelentés szerint az ottani árellenőrzési bíróság a petróleum árának jogosulatlan emeléséért a „Distributia” petróleum cég központját 300.000 lei pénzbüntetéssel sújtotta azért, mert 4 lei 84 baniért adta el a világító petróleum literjét a megszabott 2.75 lei helyett, amikor a kicsinyben árusítók is 3 leiert voltak kötelesek árusítani.

azonban, amikor nem volt társaságban és kapcsolódott az emberek és tárgyak sok mindent feledtető légköréből, a legcéltalanabb gondolatok felhőfutásának engedte át magát. Egyedül maradtak otthon és Iván az íróasztal mellett forrásmunkáiban búvárokodott, — az első lépést megtette ahhoz, hogy „nagy ember” legyen. Isabel előrecsúszott a karosszékben, behunyta szemét, saját életén tűnődött el. Iván minden tíz percben hátra nézett, mintha attól tartott volna, hogy huss, kiröppen a madár! Isabel mosolygott, viszonzva pillantását, vagy a háta mögé állott és belenézett a cirilbetűkkel tele írt diktandó-füzetbe, Iván tudós jegyzeteibe. És azután visszaült Ezekben a percekben nem egyszer elcsodálkozott, hogy itt van, hozzá tartozik egy férfiúhoz és más senkihez sincs odakötte. — En akartam így, — nyugtatta meg magát. De lát-hia kellett régi énjét is, amelyből úgy lépett ki, mint a levett ruhából. Összehasonlítást kellett végeznie a keményen biztatta magát: nem bántam meg, de hogy is bántam meg. És nem is fogom megbánni sohasem! Mivel lenne különb, ha valami gazdag nagyiparos oldalán élné napjait? Egyik terem a másikba nyílik és a pirotiszóttos helyett perzsaszőnyegek vennék körül és Grimm professzor helyett egy rozettás akadémikus tenné a szépet. Mivel különb Páris sok-sok ezer autójával és megőrzítő fényreklámjával? De Genfet ne bántsuk, ott mégis csak szép volt... Az emlékek arany kódén át felvonultak a régi ismerősök. Tynner is előlépett az álmodozások sűrűjéből. — Vajjon mit csinált most az én diplomata barátom?! Jó volna egyszer látni őket! Most éppen, ősszel, amikor összeül a Népszövetség, besuhanni a régi helyre és interjúért szaladni fel a miniszterekhez.

De ezt az ötletét gyorsan el is temette. Mintha attól tartott volna, hogy ha egyszer kimozdul innen, akkor vissza sem fog térni és mihez fog kezdeni ez a szegény kis fiú?

Okos cselekedet volt, hogy nem levelezett senkivel. Így annál könnyebben megmakacsol-

— **A falusiak pamutfonal szükséglete biztosítva van.** A nemzetgazdasági minisztérium a folyó évre teljes mennyiségben biztosította a falusi gazdák részére szükséges pamutfonalat. A szövetkezetek nemzeti intézete útján tett megrendelés alapján Constantában már megérkezett úgy Angliából, mint Olaszországból 100.000—100.000 kilogramm pamutfonál. Az olasz pamutfonal gyárak szövetsége kötelezte magát, hogy a rendelés további szállítása fejében haladéktalanul, de legkésőbb február végéig leszállít további 500.000 kilogrammot. Ugyanakkor a manchesteri „Lancashire cotton Corporation” cég lekötötte egész 1940 évi parasztfonal termelését, amelyet legkésőbb július 1-ig szállít le. A nemzetgazdasági minisztérium utasította a szövetkezeti intézetet, hogy fiókjai révén gondoskodjék az ország minden pontján egyformán a pamutfonálnak a gazdák részére való kiosztásáról és az ezen célra való felhasználás legpontosabb ellenőrzéséről. Minden közvetítés a legszigorúbb büntetés alá esik.

— **Pamutbehozatali ipari célokra.** A gazdák pamutfonal ellátásáról közvetlenül gondoskodott a kormány, amint erről külön jelentésünk ír. A gyárak szükségleteinek a fedezésére a mult hét végéig 115 millió lei értékű behozatali engedélyt adott ki a külkereskedelmi hivatal, úgy, hogy a fonógyárak ez időszertinti ellátása biztosítottnak látszik. Az új török kereskedelmi egyezmény értelmében innen 500 vagon gyapotot kell kapnunk, s a gyárak az egyiptomi kontingensből is nagy kötések eszközölnék.

hatja magát a magaválasztotta világban. Egyedül édesapjának válaszolt, aki írt neki, egyre haloványabb célzással a hazatérésre. Csak egy szavába kerülne, küldene pénzt, amennyit akar. De nem, nem teszi. Hadd higgyék odahaza, hogy Iván őt „fényesen” eltartja. Levelet kapott egy-szer anyjától is. Azzal fenyegetődik, hogy meg-látogatja. Egyre halasztgatja a választ. Csak ne jöjjön, ne bolygassa mostani életében. Levelet kapott még Ilanától is. Már odakint van Kai-róban és megnyitotta a szalont. Mi mindent ké-pes ez a csacska leány összefirkálni... Persze már ismerkedik is, vajjon az új fiatalembert mi-kor szakítja el tőle a hagyományos balszerencse? Neki is válaszolni kell. Majd egyszer. Ma nincs ideje. Holnap reggel pedig órája van, az új sza-vakat még nem ismételte át, délelőtt vásárlás, délután elszalad a varrónőhöz, azután bridge Nestrov bácsiéknál. Nyújtózkodva felemelke-dett, odalépett a könyvesállványokhoz, lehajolt, nézegette sorjában, végighúzta ujjait rajtuk, mint egy billentyűzet, kihúzott egyet, Balsac Grandet Eugeniáját. A közepetáján találmára olvasni kezdte: „a nőnek minden helyzetben több oka van a fájdalomra, mint a férfinak, aki-nek meg van az ereje képességeinek érvényesi-tésére, cselekszik, járkál, gondolkodik, a jövőbe tekint és megvizsgálja...”

Becsapta a könyvet, nem olvasta tovább. De ez is jó volt arra, hogy széthúzó gondolatait felfűzze rajta, mint egy fonálon. A férfi cselek-szik, a jövőbe tekint, járkál, előre tör... A bal-saci hősök mind ilyenek! Becsvágyóak és törte-tők. Ő nem kívánja Ivántól, hogy ilyen értele-mben éljen. Tulajdonképpen... Ő nem kíván Iván-tól semmit sem. Már rég rá kellett volna jön-nie, hogy a becsvágynak a forrása egyedül ben-ne van és egyedül ő hivatott megvalósítani a maga elé kitűzött célokat. De hát ez a cél? Vagy ez az út, amely a célhoz vezet? Szégyelte maga előtt is, hogy nem képes pontosan maga elé idézni mindazt, amit hiányérzése sürget. A nő pedig csak vár, vár, nem tudja, hogy mit,

A szőlőtermelési adó kompenzációja

A közvetlen termésű úgynevezett hibrid szőlők művelését eltöltötte az 1939 április 1-i törvény és úgy rendelkezett, hogy ezek kiirtásáért hektáronként 3000 lei kártérítést fizet az állam azoknak, akik 1940 április 1-ig kötelezik magukat a kiirtásra. Ennek a kötelezettségvállalásnak az ideje 1939 december 31-ig terjedt. Akik a bejelentést megtették, azoknak a törvény megengedte, hogy a szőlőkért 1939 évre hektáronként esedékes 3000 lei adót beszámítsák ebbe a kártérítésbe és így mentesüljenek az adó befizetésétől. Ez a jog azokat a szőlőket is megilleti, amelyeket 1936 március 27-e után ültettek, amikor már meg volt a közvetlen termő szőlőkre a tilalom. Minthogy az előírt határidőben közbejött események folytán nem minden szőlőbirtokos volt abban a helyzetben, hogy jelentkezzék a kompenzáció végett, a pénzügyminiszter most meghosszabbította a határidőt 1940 március 15-ig. A kérelmeket az illetékes adópénztároknál kell beadni.

== Ötvenmillió a külkereskedelem támogatására. Rendelet törvény jelent meg, amely a külkereskedelmi hivatalnak új 50 millió leies hitelt engedélyez a külkereskedelmi kezdeményezések támogatására, s főleg kiviteli piacok megszervezésére és fejlesztésére. Az összeget abból a 3 ezrelékes díjból fedezik, amelyet minden kiviteli és behozatali engedély értékösszege után engedélyezés előtt be kell fizetni.

(=) A glicerin fogyasztási illetéke. A hivatalos lap január 23-iki számában megjelent közlemény szerint úgy a belföldön készített, mint a külföldről importált glicerin kilogramja után tizenkét lei illetéket kell fizetni. Az országban készült glicerin után a gyártási helyről való elszállítás alkalmával kell ezt az illetéket fizetni, míg az elszállított glicerinhez csatolni kell a gyár ellenőrző hivatala által kibocsátott szabad forgalombahozatali jegyet. Az importált glicerin után az illetékes vámhivatalnál kell befizetni a fogyasztási illetéket. Azok a gyárak, melyek glicerin készítéssel, az ellenőrzés megszervezése céljából kötelesek a rendelet törvény megjelenésétől számított egy hónapon belül a pénzügyminisztériumhoz benyújtani a glicerin gyártására szolgáló berendezés részletes tervét, valamint a nyersanyag és a gyári készítmény elraktározására szolgáló tartályok térfogatát tartalmazó kimutatást. Ezenkívül a gyártási eljárást ismertető emlékiratot is be kell nyújtani. Mindezeket az iratokat három példányban kell eljuttatni a minisztériumhoz. Azok a gyárak, amelyek glicerin gyártanak, kötelesek ezt a pénzügyigazgatósággal is közölni, hogy az ellenőrző szolgálatot megszervezzék.

szertne kitérni elképzelt börtönéből és nincs semmi, semmi, a mi megvizsgálja, — egészítette ki gondolatban az abbahagyott balsaci reflexiót. Mást reméltem ettől a házasságtól, ami túl van, fölébe kerül a szerelmnek. Kiben van a hiba? Hát nem voltam eléggé alázatos, eléggé igénytelen, nem igyekeztem megfékezni a képzelet szárnyalását?

Visszalopózkodott helyére, beült a nagy karosszékebe, fölsapta lábát a támlára kissé szemérmetlenül, mint aki teljesen egyedül van. Elnézte lábának finom vonalait, amely áttetszett a feszülő, testszínű harisnyán, szandáljában játékosan mozgatta az ujjait, de ez a művelet egyáltalán nem volt összhangban gondolatainak komolyságával. — Sokkal fiatalabb vagyok, hogy megártson ez a sok reménytelen tépelődés és sokkal öregebb, hogy olyan boldog és elégedett legyek, amilyenek hisznek. — Mozdulatlan pupilláját a szoba egyik sarkába szegezte, a keresztbehelyezett szekrény tetejére, ahol a forgatható földgömb porosodott és olyan rossz kedve támadt, hogy szerette volna megverni magát. — Tulajdonképpen sohasem sikerült nekem semmi sem. Minden, amit elkezdtem, visszajára fordult. Kaland? E szóra elnézően mosolygott és újra visszanyerte érzelmeinek rugalmasságát. — Mindig kalandra vágytam. Hát kell-e izgalmasabb kaland, mint az, hogy én, Montfleury Isabel itt rekedtem ebben a reménytelen tanári lakásban, mint valami hajótörött? Egy ilyen kaland felér akár egy keresztshadjárral is.

Iván pennája ezalatt ernyedetlenül sercegett.

— Befejttem? — szólalt meg Iván, anélkül, hogy hátra nézett volna.

— Ha benne vagy a munkában, csak folytatd. Talállok valamilyen elfoglaltságot magamnak.

Iván azonban fölállott, hozzálépett és Isabel hajára csókolott.

— Minden csak éretted van, — suttogta

== Egy vagon tea érkezett Angliából. Egyes árucikkekre nem adott ki importálási engedélyt a külkereskedelmi hivatal és ezeknél a készletek apadásával egyidejűleg áremelkedési irányzat mutatkozott. Ezek között szerepel a tea is több olyan gyarmatáru mellett, amelyekre mint nyersanyagra az ipari feldolgozásnak van szüksége. Most jelentés érkezett arról, hogy a szövetségek nemzeti intézete 10.000 kilogram, tehát egy vagon teát kapott Angliából.

== Kevés a kereslet a bányási gabonapiacra és így az üzleti forgalom csendes. A piaci árak a következők: Búza 470, tengeri 390, korpá 330, újzab 500, muharmag 730, napraforgómag 790, tökmag 1.400, tavaszi árpa 500 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 60 lei kilónként.

== Új határidőket állapít meg a módosított banktörvény. Közöltük, hogy a pénzügyminisztérium törvénytervezetet készített a banktörvény módosítására. Ertesüléseink szerint, a módosítás meghosszabbítja a határidőket, amelyekben belül a bankoknak a banktörvényhez alkalmazkodniuk kell. Ezeknek a határidőknek egyrésze már lejárt, más része pedig a közeljövőben jár le. A határidő meghosszabbítását, amit a kis- és középbankok kértek, lehetőséget ad a banktörvény intézkedéseire való alkalmazkodásra.

== Rizs szállítmányok. Rizs készleteink erősen megfogytak volt. Most azonban Olaszországból megérkezett 66 vagon abból a százból, amit a szövetségek nemzeti intézete onnan rendelt és a készletek evvel felfrissültek.

Rádió

KEDD, JANUÁR 30.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.16: Hanglemezek. 13.02: A Predescu zenekar hangversenye. 13.20: Időjelzés, látványosságok, művészeti és kulturális hírek. 13.30: A hangverseny folytatása. 14: Hírek. 14.20: A hangverseny folytatása. 15: Különböző közlemények. Radio Romania. 19: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.17: Hanglemezek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 19.40: Magyar nyelvű hírszolgálat. 19.50: Felolvasás. 20.10: Hanglemezek. 20.45: Hírek. 21: A rádió zenekar hangversenye. 22.10: Sporthírek. 22.30: Énekszámok. 22.55: Hanglemezek. 23.45: Idegennyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Divattudósítás. 13.10: Hegedű hangverseny. 13.40: Hírek. 13.55: Szomolányi János énekel. 14.20: Időjelzés, időjárás. 14.30: A rádió szalónzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Háztartási tanácsadó. 17.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Tánccselezet. 18.50: Előadás. 19.15: Cigányzene. 20.15: Hírek. 20.25: „Nálunk vidéken.” Felolvasás. 20.50: Zongora hangverseny. 21.10: „Handa-banda.” Operett három felvonásban. 22.15: Hírek. 23.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.30: Cigányzene.

Budapest II. 18.15: Mezőgazdasági félóra. 19.15: Francia nyelvoktatás. 19.45: Ruszin hallgatónak.

20.15: Magyar tánccselezet. 21: Hírek. 21.25: Katonazene.

SZERDA, JANUÁR 31.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi hírek. 12.10: Hanglemezek. 13.10: Időjelzés, látványosságok, művészeti és kulturális hírek. 13.30: Hanglemezek. 14: Hírek. 14.20: Harmonika számok. 14.40: Xilofon hangverseny. 15: Különböző közlemények. Radio Romania. 19.00: időjelzés és időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Hanglemezek. 19.50: Hírek magyar nyelven. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Felolvasás. 20.15: Énekszámok. 20.45: Hírek. 21: A zene története. 22.10: Sporthírek. 22.30: Énekszámok. 23: Hanglemezek. 23.45: Idegennyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.15: Gyermekekélelőtt. 11.45: Előadás. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.20: Cigányzene. 15.30: Hírek. 17.15: Diákfélóra. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: A rádió szalónzenekara. 18.20: „Valakit elkap a gép.” Elbeszélés. 19.50: Cimbalomkettős. 20.13: Hírek. 20.25: Horti Lajos magyar nótákat énekel. 21.00: A Müncheneri Filharmonikusok hangversenye. 22.10: Hírek. 23: Hírek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Cigányzene. Budapest I. 19.50: Olasz nyelvoktatás. 20.30: Előadás. 21: Hírek. 21.25: Magyar tánccselezet.

ellágyulva és azután letérdelt hozzá és homlokát Isabel térdére hajította.

Igy van ez mindig. Iván odaül a lábához és fölne az arcába végtelen áhítattal. Azután lehúzza a cipőjét és a harisnyáját. Minden ruhadarabot külön megcsodál, úgyszólván vallási kultuszban részesít. Azután fölkapja Isabelt a levegőbe, mint a zsákmányt, amelyet az ember-évek és a vadállatok elől mentett meg. Arcát előnti a vér és a szeme elborul. — Szeretsz? — kérdi Isabel és Iván lelkesülten suttogja: — Imádlak, lábujjhegyedtől a gerincem hajlatáig! Megölném magamat, ha elveszítenélek.

Vajjon így szeret minden macedón, ezzel a tébolyító elszántsággal? Iván így szeret. Ha van valami, amiért ez a békés Iván gyilkolni tudna, hát egyedül érette.

Odakintről a konyhából behallatszik a vízvezeték lassú, egyenletes csepegése. A függöny most is le van eresztve, a szoba sötétbe borul. Iván mély lélegzése úgy bűg fel, mint valami különös hangszer. A világ megszűkül és két lény karja magábaszorítja a földi és az égi mindenséget.

9.

Közelgett a karácsony. Kiadták a téli színdíót. Iván tervvel állott elő, amelyről feltételezte, hogy örömet fog szerezni Isabelnek.

— Két szabad hetünk van. Volna-e kedved felkerekedni valahová? — szólott és elcsodálkozott, hogy Isabel arca öröm helyett gúnyt és csodálkozást tükrözött vissza. — Úgy gondolom, ahol színi lehet... Csöndes, szép helyre.

— Csöndes helyre, mondod. De hiszen itt Plovdivban is...

— A nyáron majd nagyobb utazást teszünk. Talán Párisba. Vagy ha most szeretnél elmenni? Kettőnk számára aligha telik, de neked kiszorítom a költséget. — Nagyon figyelmesen nézte Isabelt, mintegy kényszerítve, hogy lelkesedését megossza vele. Isabel két virágvázat rendezett el az asztalon. Kissé hátra lépett,

nézte a munkáját, el volt foglalva vele láthatóan.

— Sehova sincs kedvem menni.

— Nem akartalak megbántani. Örömet akartam szerezni neked. — Csalódottan remegett a hangja. — San-Sebastianba még sem mehetünk.

— Ó, hiszen ezt nagyon jól tudom, — mentegődött Isabel, észrevette, hogy Iván bánkodik. — De fölösleges kidobni a pénzt, amikor annyi mindenre szükségünk van. Nagyon jó idehaza is. Te mindig a fellegekben járkálsz — és megint meg kellett erőltetnie magát, hogy ne gunyolódjék. — Már unom látni rajtad ezt a lassanként kifényesedő ruhát. Átnéztem a fehérneműidet is, fel kell frissíteni. Elutazni? Ugyan! Barangoltam én már eleget.

Iván nem szerette, ha Isabel így beszél, ilyen polgári módon, körültekintően. Megint visszavetette nyugtalan kedélyállapotába a figyelmeztetés, amely látszólagosan a takarékos tanár-asszony gondolkodásából fakadt, de amelyről tudnia kellett, hogy Isabel lényétől, akármennyire is erőlteti magát, örökre idegen marad. Ha így beszél, e mögött mindig lappang valami. Szemrehányás, fölény, vagy más efféle. Elhallgatott és idegesen az ajtó felé nézett.

Isabelnek váratlan ötlete támadt. Kaján-sággal, mint aki előre tudja, hogy szavai zavart okoznak, szólott:

— Várj csak, Iván!... Ha mindenáron mehetnének van, hát kapjunk fel és vonuljunk oda-átra. Szeretnék biztos hírt hallani Pia bácsiról. Három hónapja, hogy nyoma veszett. De ha életben van... Bíz rá... Utána járok...

Jól számított, Iván elvörösödött.

— Még csak az kellene! Hogy neked is valami bajod essék. Hogy is jut eszedbe! És még te mondod rólam, hogy nem vagyok reális és fellegek között járok. Veszedelem környékez minden oldalról. Télvíz idején neki vágni és lecsukadni magadat.

(Folytatjuk)

FINNORSZÁG CSODÁLATOS VÁROSA

Az emberi jólét és becsület városa Helsinki, amelyet az oroszok meg akarnak semmisíteni

Lélekzetviasszafojtva lessük a Finnországból érkező híreket s elszoruló szívvel látjuk a képeket Helsinkiben rombadöntött gyönyörű épületeiről. Finnország szép fővárosa, melyet „észak fehér városá"-nak, mások „kis Newyork"-nak is neveznek, fejlődésének amerikai tempója miatt, szinte hihetetlenül szép látványt nyújtott békés napjainak szépségében.

Ahogy a hajó Riga felől közeledett Helsinkikez, felejthetetlen kép tárult az érkező elé. Zöld szigetek között és az acélszürke tengertükrön felett egyszerre felmerül a Miklós-székesegyház fénylő kupolája s mellette egyenként a nagyobb középületek, tetői és homlokzatai tűnnek elő. A szaggatott, csipkézett part zsufoolási tömött hófehér vitorlásokkal, motorosokkal és csónakokkal, itt-ott pedig egy-egy óceánjáró fekete teste magasodik fel. Aztán mindegyik jobban elénk tárul a leggyeszterűen szétterülő nagy város s hajónk befut az előző palotával szemben levő személyhajó-kikötőbe.

A FINN STILUS

Ami leginkább megkapja és leköti az idegent a finnek szépséges fővárosában, az a finn építőművészet egyik-másik egészen újszerű, szokatlan megnyilatkozási formája. Ez az ország a gránit hazája, tehát építőművészei igyekeznek ezt a kőzetet minden monumentális épületnél erőteljesen érvényre juttatni, engedik roppant tömegével és tömör színével mindenben uralkodni. Magában a városban is folyton-folyvást hatalmas gránittömegekre bukkan az ember szabadon álló gigászi tömbökre, amelyek érdekes látványosságok. A finn építőművészek ezt a tömör kőzetet igyekeztek kihasználni, akkor, amikor új művészeti formák keresését tűzték ki célul maguk elé.

Ilyen tömör, újszerű, finn stílusú épületek Helsinkiben a Saarinen által alkotott hatalmas pályaudvar, a Nemzeti Múzeum, az egyetem, a parlament, és egy sereg más épület. Különösen a parlament épülete csodás: nemcsak kívülről, hanem belülről is tündérpalota: hatalmas gyűlésterme, folyosói, szalónjai, könyvtára, minden zuga elragadóan szép. De ennél még elragadóbb az egyetem új szárnya, amely vajsárga nyírfá ajtóival és színes gumipadlójával bármelyik gazdag nemzet díszhoteljének beillene. Az oszlopsorral díszített parlament harmónikus egyesíti az antik görög stílust a modern építészeti törekvésekkel.

A VÁROS SZÍVE

Helsinki a tengerbe nyíló földnyelven épült, cik-cakos partját apró szigetek veszik körül, amelyek remek labirintust alkotnak. A szigetekon világ, nyaralók, épületek, az apró öblökben motoro-

sok és vitorlások rajai pihennek. A parton — a kereskedelmi kikötő leszámításával — egyik sétány a másik után húzódik végig, szép szobrokkal.

A város, noha lakosság alig valamivel több a kétszáz ezer főnél, teljesen modern nagyváros benyomását teszi. Uccái rendezettek, pedánsul tiszták. A kikötőből pár perc alatt bejutunk a város szívébe: a Promenadra, amelyet méltán tartanak a város szívének.

A Promenad közvetlen közelében emelkedik egy tízméteres gránittömb tetején a dóm, Helsinki legnagyobb temploma, amelyhez negyvenöt lépcsőfok visz fel. A dóm lábánál levő hatalmas tér a múlt század közepe architektúrájának jellegét őrzi.

Mellette két középület emelkedik impozánsan: balról az egyetem, jobbról a szenátus háza. Az ország valamennyi minisztériuma ebben az egyetlen aránylag nem nagy épületben van elhelyezve. Nálunk a legkisebb minisztériumnak is szűk volna ez az épület.

Az új utakat kutató finn építőművészetnek Elmel Saarinen a legmarkánsabb képviselője. Egyik legértékesebb és leghatalmasabb alkotása a pályaudvar, amely a város szívében fekszik. Közéleben, a hatalmas téren áll még két másik érdekes középület is az Athenaeum, a finn nemzeti képtár és a finn nemzeti színház. Az előbbi a képzőművészet fejlődéséről az egyes irányok legkiválóbb festőinek kollektívával ad átfogó képet.

Belgiumban is feloszlatni akarják a kommunista-pártot

Brüsszelből jelentik: (Radiopress.) A belga képviselőház legközelebbi ülésén Namur város képviselője indítványt fog előterjeszteni a belgiumi kommunista pártok feloszlatásáról.

Német- finn pénzügyi egyezmény

Koppenhágából jelentik: (Dunaposta.) Lapjelentések szerint Németország és Finnország két évre meghosszabbították a két ország között fennálló kliring-egyezményt, amely szerint érvényben maradnak az eddigi normális kapcsolatok.

DERŰ ES JÓLET

Helsinki épületeinek tulnyomó része tiszta fehér színű, ezért kapta a város az „észak fehér városa" elnevezést. Megkapóan érdekesek és újszerűek az üzleti negyed merész újításokkal épült hipermodern üzletházai és irodapalotái, köztük a tizennégyemeletes felhőkarcoló, a Torné és a sok-sok üveghomlokzatu épületkolosszus, ami mind Amerikára emlékeztet. A város tisztasága mindenütt szembeötlő és az idegenre felüldítően, kellemesen hat.

A finnek általában vidám, barátságos emberek és ez meglátszik a fővárosukon is. Helsinki csupa derű, eleven és tarka szín s ez a barátságos légkör magát az idegent is önkéntelenül jókedvre hangolja. Hogy a finnek ilyen jókedélyűek, abban bizonyára rendezett anyagi viszonyaik játszanak közre, hiszen máskülönbén nincs sok okuk az öröme olyan éghajlat alatt, ahol nyolc hónapig tart a kegyetlenül zord tél, alig van tavasz, pár hetes a nyár és a rövid ős után megint beköszöntenek a dermesztően hideg telek az ő sötétségükkel és melankóliájukkal. De jókedvű mindenki, mert kitűnő berendezkedésük folytán általános anyagi jólét uralkodik az országban. Az emberek a mi fogalmainkhoz képest igen magas fizetést kapnak, az élet pedig rendkívül olcsó.

A ragyogóan tiszta étkezdében 30 leinek megfelelő összegért bőséges ebédet kap a munkás, aki átlag havi 5—6000 leit keres.

A FINN EBÉD

Érdekes egy ilyen finn ebéd. Kezdődik a „svéd lap"-al, ami annyit jelent, hogy az étterem közepén levő asztalon sorakozó 10—15 tálból különféle nyenc falatokat — hideg halakat, felvágottakat, salátákat, sajtot, vajot, meleg főtt burgonyát és meleg dertét — válogat ki-ki tetszése szerinti mennyiségben a tányérjára és hozzá tejet, savót, árpa-levet vagy gyümölcsöt iszik, illetve eszik, ugyancsak annyit, amennyit csak akar. Ezt az első fogást követi a meleg húsétel és a feketekávé, amelyhez tejszínt is adnak.

A villamos utazás is rendkívül olcsó: az átszálló jegy egy márkába kerül. Az autóbussz hasonlóan olcsó és ennek még külön érdekessége az, hogy jegyeket sem adnak az utasoknak, hanem ezek leszál-lás előtt fizetnek a vezetőnek.

Helsinki az udvariasság városa is: mindent megköszönnek. A bemutatkozást, a kéznuyjtást is megköszönik. Egy egyszerű meghívást nem lehet eléggé megköszönni. Ha utána össztalálkozunk a vendéglátóval, újra kezdődik a hálálkodás, pedig az illendőség szerint mindjárt másnap telefonon megköszöntük a vendéglátást.

Észak fehér városa magán viseli egy boldog, elégedett, szorgalmas nép kulturájának összes nyomait. A finnek vendégszeretete és meleg bánásmódja a fővárost még kedvesebbé teszi. Az idegen napok alatt megszereti Helsinkit, fájó szívvel vesz búcsút tőle, ha út az indulás órája és holtáig nem felejt el a szépséges városképet: a sok-sok zöld ligetet. Szent Miklós-kupolás dómját, a sötét gránitpalotákat, az üveghomlokzatu modern épületecsodákat és a mindig barátságos, mindig mosolygó finn testvéreket.

Aggódva figyeljük sorsukat ezekben a nehéz napokban.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő s gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés és házasság nem közölhető, minden más rovathban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata La novari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—18.

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Állást keres

Urasági szobainas éves bizonyítványokkal azonnalra, vagy február 1-re állást keres. Csorba I., Str. Storecu No. 4. 602

Fehérnemű javítást és stoppolást olcsón és pontosan vállalom. Özv. Aschenbrennerneré I., Eugen de Savova 24. I. emelet, ajtó 6. 651

Ruha varrást, alakítást úgyszintén estélyi ruhák készítését házban és házon kívül vállalom. I., Str. Mercy 3. I. emelet udvari lépcső Skabla Erzsi. 650

Lakas

Bátorral, vagy anélkül 1 napos uccai szoba, konyha — fürdővel kombinálva, nyomban kiadó. III., Str. Popa Anca 5. 591

Állandó rendes lakónak 3 szobás földszintes uccai napsugaras, tiszta, fürdős lakás, egy szoba különbejárattal májusra 1650 lei, plusz mellék-illeték kiadó. IV., Müller Guttenbrunn 8. 594

Kétszobás emeleti és földszintes napos uccai, fürdős lakás májusra előnyösen kiadó. IV., Müller Guttenbrunn 8. 596

Csak rendes lakónak, 3 uccai földszintes modern napos lakás májusra kiadó. IV., Müller Guttenbrunn 8. 595

Modern lakás magános házban 2 uccai szobával és összes mellékhelyiségekkel a 6-os villamos mentén, megálló közelében bérbeadó, április vagy május 1-re. Közlebbit Sipos III., Str. Doja 44. 597

Adas-vétel

Jólmenő fűszerüzlet haláleset miatt azonnal eladó. III., Str. Eneas 14. 593

Megfelelő jövedelmező bérházat keresek egy millió lei értékben. Ügynökök kizárva. Str. Pop de Basesti 33. Mesko. 598

Ottomán kétszemélyes jókarban lévő megvételre kerestetik. Címeket megtekintés végett a kiadóba kérem le-adni. 765

Használt varrógépeket (családi és ipari), veszek legmagasabb árban. Wallachy, Józsefváros, Str. Bratianu 19 szám. 569

Külföldre

Úri család részére kapható házon belül és kívül, legfinomabb igényeket kielégítő, speciális román, magyar, francia ebéd koszt korlátolt számban úri családnál. I., Sft. Ion 7. II. emelet 5. (Irgalmasok temploma mellett.) 645